

Tasvirî Efkâr

Başmuharriri:
Ebüzziya zade Velid

MÜSTAKİL YEVİMİ GAZETE

Telefon : 20520
Telg. Tasvirîefkâr İstanbul

Kitaba para vermiye kıymıyan bir millet canına kıyar!

(Şerhî 7 nci sayfamızdadır)

HAZİRANDA ÇIKAR

Almanlar Laonu Aldıklarını Bildiriyorlar

Diğer Bütün Cephelerde De İlerlediklerini Söylüyorlar

1500 Alman Tayyaresi Düşürüldü

Günün yazısı
Tiyatrom n' Sığınak mı?

Belki «Ne münasebet! Dünya'nın böyle hasır neşir olmak arifesinde bulunduğu günlerde, tiyatrodan başka bahsedilecek mevzu yok muydu?» diyenler bulunur.

Eğer tiyatro işini durup dururken ortaya atan biz olsaydık, belki böyle itirazkârane hitaplarda bulunacaklara hak verilirdi.

Hakkı halde ise İstanbul'da bugünlerde müstacelen bir tiyatro inşası işle meşgul olmak dirayetine gösteren İstanbul belediyesidir.

Nitekim iki üç gün evvelki gazeteler, İstanbul valisi Bay Lütfi Kırdarın, M. Prostla yeni yapılacak tiyatromun yerini keşifle uğraştığını gösterir bir resmini neşrettiler.

Neye itiraf etmiyelim, bu resim bizim üzerimizde hiç te iyi bir tesir bırakmadı. Hatta yalnız bizim üzerimizde değil, resmi gören karlıların yüzde doksanının da bizim gibi nâhoş tesir altında kalmış olacağına hiç şüphemiz yoktur.

İstanbulda, şehrimizin kıymeti ve ehemmiyeti ile mütenasip bir tiyatro yapılmasını mı, demek istiyoruz? Tabii böyle bir iddia ne bizim aklımızdan geçer, ne de İstanbul halkının etkseriyetinin böyle düşünmesinin ihtimali vardır.

Yalnız mesele ihtiyaç ve zaman meselesidir. Bunu nazarı itibara aldığımız takdirde ise, bugün İstanbulun acil ihtiyaçları içinde tiyatro inşasının ön safta geldiğini kimse iddia edemez.

Bugün için İstanbul halkının huzur ve rahatı, emniyeti ve selâmeti noktai nazarından yapılacak pek çok işler vardır ve bu işlerin başında da muhakkak sığınak inşası gelmektedir. İstanbul belediyesi vâkıa sığınak işle hiç uğraşmıyor, değil, fakat bu uğraşmalarının kendisinin bizzat faaliyetle geçerek uhdesine düşen vazifeleri yapmaktan ziyade, halka bol keseden tavsiyelerde bulunmağa inhisar ettiğini görüyoruz.

Bugün İstanbulda, bir tehlike zamanında bütün halkı barındıracak sığınak yapmanın imkân haricinde olduğu malumdur. Bunu İstanbulun bazı belediyesi değil, hattâ gökten bir mütehassıs indirsek yine yapmanın çaresi bulunamaz. Fakat umum halk için sığınak yapmak kabil değildir, diye meselâ hastahanelerimiz için olsun şimdiye kadar sığınaklar yapmalı değil mi idi?

Bundan iki üç ay evvel, belediyenin hastahanelerde sığınak inşası için keşif yaptığını ve her sığınakın 14 bin liraya çıkacağını yine gazetelerde okumuştuk. İstanbulda resmi hastahaneler beş altıy geçmez zannederiz, buna, dört beş de akademyetler hastahanelerini ilâve edersek mecmuu on veya on iki hastahane eder. Bunların hepsine birden sığınak yapılacak olsa gidecek masraf da yüz eli, nihayet yüz seksen bin liradan ibaret olmak lâzımgelir.

Yani hastahane sığınak işi, gerek inşa vasıta ve kabiliyeti, gerek mücip olacağı masraf itibarile, hiç de belediyenin yapamayacağı ve başaramıyacağı işlerden değildir.

Bilâkis İstanbul belediyesi isterse bazı inşaatı hiçbir mütehassıs getirmeden, kendi öz mimarlarımız, öz

(Devamı 5 inci sayfamızda)
Ebüzziya Zade
VELİD

1940 BÜTÇEMİZ 268 Milyon Olarak Meclise Verildi

Bazı Vekâletlerin tahsisatlarına zam yapıldı, Encümen meclisten yeni temennilerde bulunuyor

Ankara, 20 (Hususi) — 940 mali yılına ait bütçe kanununun, bütçe encümeninde yapılan tetkik ve müzakeresi bitmiş ve lâyiha aldığı son şekle bugün mebuslarımızı dağıtılmıştır. Encümen bütçede bazı değişiklikler yapmış ve masraf faslını 6,170,000 lira fazlaştırmak 268,476,321 liraya çıkarmıştır. Varidat mecmuu da bu miktarda artırılmıştır.

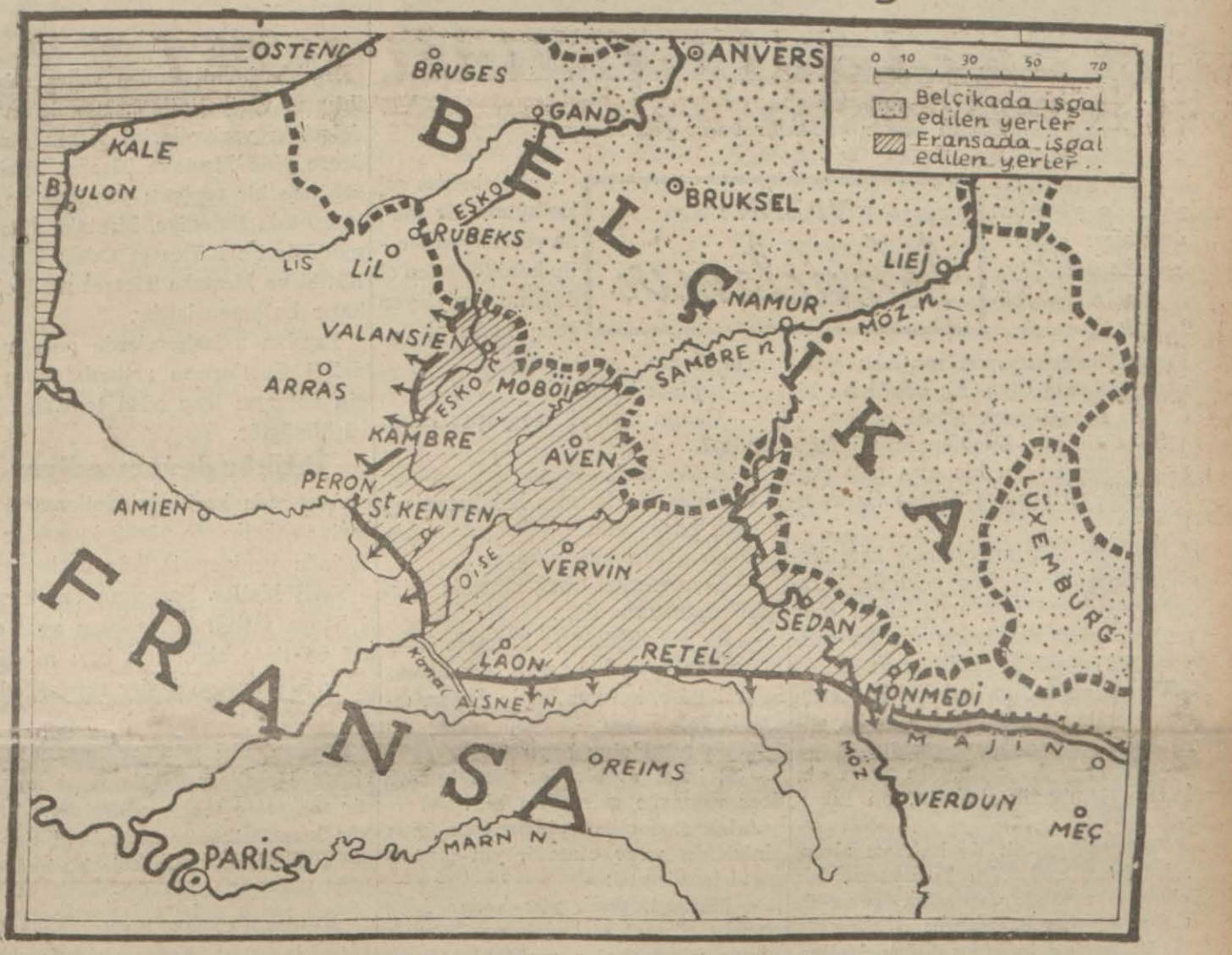
Maliye Vekilimiz Fuat Agrar

Lâyiha, tahsilât ve tediyatın miktar ve zaman itibarile birbirine tevafuk edememesi yüzünden, ihtiyaç halinde istimal edilmek üzere Maliye Vekâletine, kısa vâdeli avans akdi, hesabı cari açtırılması ve bono çıkarılması için 40 milyon liralık salâhiyet vermektedir.

Kanunun encümeninde müzakeresi sırasında alâkalı vekâletlerce nazarı dikkate alınarak tahakkuku temin edilmek üzere lâyihaya temagni şeklinde 10 maddelik bir ek yapılmıştır. Temenniler şudur: Kırtasiye masraflarının azaltılması, milli emlakın ve

(Devamı 3 üncü sahifemizde)

Namur Sukut Etti, Son 24 Saat Zarfında Alman Hücumları Yavaşladı

Tebliği resmilere ve gece radyo ile son dakikada alınan haberlere nazaran **DÜNKÜ SON HARP VAZİYETİ**

Tebliğlerde ismi geçen bütün mevkiiler, şehirler, nehirler ve kanal haritada gösterilmiştir.

Dünkü Vaziyetin Hülâsası

Dün akşam geç vakit alınan tebliği resmilere, radyonun son dakikaya kadar verdiği haberlere nazaran Fransız cephesinde vaziyet şöyle hülâsa edilebilir: Almanlar Şarkta Lüksemburg hududundan Majino hattının yanındaki (Monmedi) den Garpta Senkanten ve Kambre ve (Valansiyen) e kadar uzanan cephenin her tarafında az veya çok ilerlemekte devam etmektedirler. Şarkta (Majino) hattının (Monmedi) de hitam bulan kısmında bir iki istihkâm alınmış, merkezde ve cenupta (Laon) dan gelen bir Fransız mukabil taarruzu püs-kürtüldükten sonra (Laon) alınmış ve (Aisne) nehrile (Oise) arasındaki kanala kadar Alman müfrezeleri tayanmıştır. Daha garpta Almanlar (Peron), (Kambre) ve (Valansiyen) hattına vasil olduklarını iddia ediyorlar. Daha şimalde Belçikada da Alman müfrezeleri Belçika ve İngiliz kıtalarını ric'ata mecbur ederek yukarı (Escaut) nehrine vasil olmuşlardır. Bu haberlere nazaran Almanlar cephenin muhtelif aksamı arasında irtibatı muhafaza ederek hem şarkta, hem garpta ve hem de cenupta Parise doğru bir yayılma ve ilerleme plânı tatbik ediyor gibi görünüyorlar. Fransızlara gelince onların ne yapacakları henüz malûm değilse de, Başkumandanlığı eline yeni almış olan (Weygand) ın bu Alman yayılması karşısında mukabil bir plân hazırlayacağı ve bir az fazla ihtiyatsızca yapılmakta olan uzun Alman cephesine en zayıf noktadan bir darbe indireceği şüphesiz gibidir. Bu darbeyi indirebilmek için Fransız ordusu, belki 1914 de olduğu gibi daha cenuba doğru ric'at hareketinde devam edebilir. Böyle sevkülceysi ric'ate bakupta Fransızların mağlûp olacaklarına hükmetmek katiyen doğru olmaz.

GARP CEPHESİNDEN GELEN

Mareşal Badoglioyu Duçe dün kabul etti

Cianonun nutku üzerine binlerce insan "Korsika, Tunus, Cibuti,, diye bağırıldılar

İtalyada harp lehinde tezahürat

Roma, 20 (Hususi) — Duçe bugün Mareşal Badoglioyu kabul etmiştir. Mareşal, Duçeye garp cephesindeki teftişlerine dair raporunu vermiştir.

Tunus, Korsika, Cibuti

Moskova, 20 (Hususi) — İtalya'dan bildirildiğine göre Cianonun Milanoda söylediği son nutkunun akabinde on binlerce kişi bir ağzdan (Korsika, Cibuti, Tunus isteriz" diye bağırmağa başlamışlar ve müttetikler aleyhine yeniden nümayişlerde bulunmuşlardır.

Amerikada Harp Lehinde Tezahürat

Nevyork, 20 (A.A.) — Nevyork Times gazetesi, B. Ruzvelt'in bir millî koalision hükümeti teşkil maksadile kabineye nazif cümhuriyetçileri de sokmak tasavvurunda olduğunu yazıyor.

936 seçiminde reiscümhurluğa ve reiscümhur muavinliğine namzetliklerini koymuş olan B. Landona bahriye, albay Knox'a da bahriye nezaretlerinin teklif edildiği bildirilmektedir.

İhtikâra Karşı

Bir kararname Hazırlanıyor

Ankara, 20 (Hususi) Milli Korunma kanunu hükümleri dairinde eşya fiyatlarının mürakabesini temin edecek olan bir kararname projesi hazırlanmıştır. (Devamı 3 üncü sahifemizde)

Müstevliler Bu Taarruzlarında Beş Zirhlî Fırka Kullanmışlar

Radyo Fransız hükümet merkezinin Paristen Bordeaux'ya nakil edileceğini haber veriyor

Berlin, 20 (Hususi) — Alman yük-tebliği son tebliğinde, Laon'un Alman sek kumanda heyeti, bugün neşret-

(Devamı 7 inci sayfamızda)

Arkadaşımız İzmirde: 11

Çelebi İşte Böyle Olur Bizde Kermes

Kandemir Sart kermesine gidiyor eğleneceğine aşağıda anlattığı manzara ile karşılaşılıyor, ve bir eğlencenin ne şekilde tereddidi edebileceğini çok güzel bir üslupla anlatıyor.

Bacak kadar çocuklar bulut gibi sarhoş

İzmir gazeteleri günlerle yazdılar, durdular: «Sartta kermes var! Şöyle güzel olacak, böyle hoş geçecek...»

YAZAN:
Kandemir

Fakat benim şaşkınlığıma bir mana veremiyen tertip komitesinden olduğunu söyleyen genç neden bil-

Fırsatı kaçırmayız, mutlaka gidiniz, görünüz» diye. Eh gönül bu bir de kermes görmek istedi

Sabahın altı buçuğunda atladığımız tıklım tıklım bir tren onu çeyrek geçi bizi nefes nefese Sarta ulaştırdı.

Doğrusu pek mükemmel karşılandık: Bayraklarla hoş geldiniz, safalar getirdiniz! Yazılarla süslü olan mahser gibi istasyonda mızka çalıyor, bütün yüzler gülüyordu.

Wağondan indim, kalabahağı karıştı. Bando da susmuş, bir başka gülürül ses peyda olmuştu:

—Kermes hatırası.. On kuruş.. İhtikâr, işitmedik demeyin, on kuruş..

Kermese geliniz de hatırası alınıp saklanmaz mı? On kuruş verdik, «hatıra» nın ilk yaprağını çevirdik. Gelen beraber okuyalım:

«Halkevimizin köye doğru faaliyetinin en verimli bir işi olarak düşündüğüm Sart gezi ve kermesini yapmayı kararlaştırdığımız zaman ziyaretçilere rehberlik edecek mücmel bir malumatı ihtiva eden kısa yazılar dağıtılmasını uygun bulmuştuk... ve saire.» En sonunda da aynen aldığım şu büsbütün berbad, yer yer sakat, yanlış kelimelerle, bozuk ibare:

«... Bu küçük bröşör memleketimizin bu işteki salâhiyetlerine kısık bir sesle Sarttaki büyük tarihi topraktan çıkarılmı istihramından ibarettir.»

Ve dibde; C.H.P. Salihli idare heyeti reisinin imzası!

Evvêlâ bir durakladım, sonra kendimi topladım; «Beşer bu, hata eder. Şimdi, bir formacı hatıradâ hem de ilk sahifede, hem de bu kadar salâhiyetli bir imzanın üstünde bu manasızlığın ne lüzumu var, diye üzüldüm kermesi zehir etmenin ne münasebeti var, he'e bir yürüyelim, dedim.

Ama ne yana yürüyelim?.. Öylesine gürültülü, karmakarışık, ne tarafa gideceğini şaşırılmış, çocuklu kadınlı, gençli ihtiyarlı bir kalabalığın irtasında kaldım ki...

Birine sordum:
— Kardeş buranın bir yol göstereni yok mu, ne tarafa gideceğiz acaba?

İki dakika sonra karşımda iki genç peyda oldu:
— Bir emriniz mi vardı bayım?
— Estağfurullah... Ortalık pek karışık da... Kermesi bulmak için...

— Ortalığın neresi karışık bayım? Tertip komitesi var, fakat biz şurada İzmirden gelen misafirlerimizle meşgulüz de.

«Şurada» diye gösterdiği tarafa baktım; ağaçların altında hasır koltuklara gömülmüş zevat, huzurlarında oynayan zeybekleri seyrediyorlar, Elbette eğlenecekler, kermes bu, mevliüd okuyacak değiller ya...

mem sordu:
— İsminiz bayım?
— Canım ismimi ne yapacaksınız benim?..
— Adresiniz?..
— Güldüm. Bu kermes hakikaten eğlenceli başlıyordu.

O da gülümsedi, nihayet:
— Kermesimizi beğenmemiş gibi görünüyorsunuz da...

— Bu gördüğümün kermese mermese benzeyen bir tarafı yok daha... Eğer bu ise, kermes böyle olmaz, diyebilirim.

— Ya nasıl olur bayım?
— E insaf et birader, ben buraya ders vermeğe gelmedim ki...

Allah razı olsun pişkin çocukmuş, sinirlenip ısrar etmedi, yol göstermeyi tercih etti:
— Maksad, dedi, yüz kadar fakir çocuğu sünnet ettirmek ve ilerideki köyde yarım kalan mektebi tamamlayabilecek parayı bulmak..

Elimdeki «hatıra» yı uzatarak:
— Fakat burada bir başka maksadın bahsediliyor: Salihli Halkevinin köye doğru faaliyetinin en verimli bir işi...

— O da var. Zaten o da o demektir. Bir köylü günü yaşıyoruz bu gün...
— Alâ... Beni tervir ettiniz, teşekkür ederim.

Yolumu göstermişlerdi: Şimdi gidip sünnet olan köylü çocukları görrebilirdim.

İstasyonun saç çatılı, üç tarafı açık köç hangarında bir âlem var: Yerlere serilmiş şilteler üstünde, kimi kakkahayı, kimi feryadı basan beyaz entarili yavrular... Başuclarında da anaları, babaları. Ötede ise sünnet amelîyesi devam ediyor: Aralarında çocukların, -hattâ, heyhat, minimini kız çocuklarının da bulunduğu bir meraklı kalabalığın ortasında, evet açıkta, sert rüzgârın dört bir yandan savurduğu toz toprak dalgası ortasında çayır çayır çocuk sünnet ediliyor.

Kalabalığı yapıp ortaya çıkan beyaz gömleklî, elleri kanlı olan birine yalvarmak istiyorum:
— Bu ne iştir böyle... Günah değil mi çocuklara?..

Adamcağuz boynunu büyüküyor:
— Vakiâ, diyor, bu toz toprak içinde tetanoz olmak tehlikesi yok değildir. L70vş G— , bgk vb gbg b'ğildir. Fakat bize burayı gösterdiler. Ne yapalım?..

— Bari etrafı adamakıllı sulasaydılar. Bunu da mı akıl edemediler?
— Görmüyor musunuz a bayım, kim kime dümdüme...

Biraz sonra, ötede, sulanmış ağaç diblerindeki sayın misafirlerini izazla meşgul tertip komitesi erkânından birile karşılaşıncâ vaziyetin çirkinliğini, fecaatini anlatmak istedim. Yüzüme tuhaf tuhaf baktı:

— Merak etmeyiniz, dedi, köylüler alışkıtır böyle şeylere...

(Devamı 4 üncü sahifemizde)

ŞEHİR HABERLERİ

İhtikâr Komisyonu Bazı Tacirleri Adliyeye Veriyor

Dün Toplanan Komisyon Gıda Maddelerinin de Yükselmemesi İçin Tedbirler Almaya Karar Verdi

İhtikâr komitesi dün Mintaka Ticaret Müdürlüğünde bir toplantı yaparak bir müddettenberi tekrar başlayan ihtikâr hâdiselerini tetkik etmiş ve sebepsiz fiyat yükselttikleri tesbit edilen bir kaç firma hakkında son kararını vermiştir.

Harbi müteakip husule gelen müşkülât içerisinde hükümetin muhtelif kolaylıklar göstererek ithalini temin ettiği kalaylara normal kârdan fazla fiyat talep eden 4 kalay tüccarının ihtikâr yaptıkları tamamen sabit olduğundan kendilerinin müddeumuhliğe teslim edilmelerine karar verilmiştir.

Gıda maddeleri

İhtikâr komitesinden sonra şehrin iktisadî vaziyeti ile bazı gıda maddelerinin vaziyetlerini tetkik etmek üzere yine Mintaka Ticaret Müdürlüğünde bir toplantı yapılmış ve bu toplantıda Belediye, Mintaka İktisadî Müdürlüğü ile Ticaret Odası Umumi Kâtibi ve Mintaka Ticaret müdürleri hazır bulunmuşlardır.

Yapılan müzakerelerde gıda maddeleri fiyatlarının artırılmaması için alınması icap eden tedbirler görüşülmüştür.

İhtikâr devam ediyor

Avrupada harbin şiddetlenmesi üzerine şehrimizde yünü kumaşlar üzerinde yeniden ihtikâr başlamıştır.

Yerli Mallar Pazarının metresini 4 liraya sattığı kumaşların aynı evsaf ve tipte olanlarını bazı müesseseler 6,30 kuruşa kadar satmaktadır.

Yapılan sıkı takipler neticesinde elindeki mallara fazla fiyat isteyen bir müessese tesbit edilmiştir. İhtikâr komitesi önümüzdeki günler içinde yapacağı toplantıda bu hususta kat'i kararını verecektir.

Kumaş fiyatları hiçbir mağazada birbirine uymamakta ve tutturabildiğine satılmaktadır.

Fiyat murakabe komisyonları kuruluyor

Ankara'ya giden Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu hareketinden evvel gazetecilere ihtikâr mevzuu ve bütün ihracat tacirlerinin şikâyetleri etrafında sunları söylemiştir:

— İhtikârla mücadelenin şiddetlenmesi gayesile yeni tedbirler alındık. Hazırlanan kararname önümüzdeki hafta içinde meriyete girecektir. Bu kararnameye göre vilâyetlerde vali veya vali muavinerinin rîya setinde fiyat murakabe komisyonları teşkil edilecektir. Komisyon piyasayı daima kontrol edecek ve ihtikâr vapurunu Köstenceye gitmek müsaade-

Komisyon içtima halinde

kalarını delillerile tesbit ederek muhtekirleri adliyeye verecektir.»

Havayıcı zaruriye fiyatları tesbit edildi

Belediye İktisad Müdürlüğü, havayıcı zaruriyenin piyasadaki azamî perakende satış fiyatlarını tesbit etmiştir. Bu fiyatlar, bir rapor halinde, İstatistik Umum Müdürlüğüne gönderilecektir. İktisad Müdürlüğünün

tesbit ettiğine göre, Urfa yağı 135, zeytinyağı 62, sabun 38, zeytin 25, pirinç 38, un 17, irmikli makarne 27, unlu makarne 22, irmikli şehriye 27, unlu şehriye 22, irmik 17, pirinçunu 25, patates 10, sovan 7, beyaz peynir 50, kaşar peyniri 90, fasulye 29, mercimek 18, ceviziçi 24, Trabzon yağı 115, çekirdek kahvenin de azamî fiyatı 120 kuruştur.

Bir Armatörün Londraya Giden Tecziyesi İstendi Türk Talebeler

Hatay vapuru sahibi hükümetin müsaadesini suiistimal etmiş

Hatay şilebi sahibi ve kaptanı Osman Marmara, Türk bandralı vapurların ecebi sularına seyahati müsaadeye tâbi tutulduktan sonra İzmir Esnaf ve Ahali Bankasının pamuklarını Köstenceye götürmek ve oradan Sümerbanka ait sellülozları getirmek üzere müsaade almış, fakat pamukları Köstenceye götürdükten sonra Sümerbankın sellülozlarını almyarak bir şirkete ait keresteleri Hayfaya götürmek üzere yüklemiş, bunun üzerine milli korunma kanununa muhalif hareket suçile asliye yedinci ceza mahkemesine verilmiştir.

Osman Marmaranın dün öğleden sonra mahkemesine başlanılmıştır. Sorguya çekilen maznun:

— Sümerbankın sellülozlarını yüklemem hukuki bir meseledir. Banka Ticaret mahkemesine müracaat edebilir, demıştır.

Bundan sonra mütaleasını söyleyen müddeiumumî muavini, bu mesele herne kadar hukuki ise de, vapurun Köstenceye gitmek müsaade-

Pariste kalan talebenin geri çağrılmaları muhtemel

Denizyolları İdaresi tarafından gemi inşaiye mühendisliği tahsil etmek üzere İngiltereye gönderilen 32 talebenin Pariste kaldıkları öğrenilmiştir.

Harp dolayısıyla Fransa ile İngiltere arasındaki yolcu nakliyatı durdurulmuş olduğundan talebelerin ne zaman Londraya gidecekleri malûm değildir.

Vaziyet Münakalât Vekâleti tarafından tetkik edilmektedir. Talebelerimizin geri çağrılıp vaziyet düzeldikten sonra gönderilmeleri muhtemeldir.

sini ancak bu malları getirmek üzere almış olduğunu ve bu müsaadeyi suiistimal ederek başka mal yüklediğini ileri sürerek Osman Marmaranın elli liradan beş yüz liraya kadar para ve on beş günden iki aya kadar hafif hapis cezasile tecziyesini istemiştir.

Maznun müdafasını hazırlamak üzere mühlet istemiş ve muhakeme bunun için başka bir güne bırakılmıştır.

Osmanlı donanması şimdilik büyük küçük yirmi parça sefaini harbiyeden mürkkep olacak ve bir aya kadar Osmanlı limanlarında bulunan ve elyövm burada tamir edilmekte olan sefain dahi donanmaya iltihak edecek mîkdarı sefain kırkı bulacaktır.

Gözümüzün Gördüğü

Telefon kulüpleri lâzım

Balkanlara varıncaya kadar her şehrin işlek mevkilerinde umumî telefon kulüpleri vardır. Bizde İstanbulda bile bu iş henüz temin edilememiştir.

Mağaza mağaza dolaşır telefon aramak, hususî bir mükâlemeyi müşteriler ortasında icraya mecbur kalmak bir azaptır. Bazı postahanelerde bulunan bu kulüplerden istifade için ise müdüre gitmek, numarayı söylemek, kulübeye girmek, müdürün mükâlemeyi vermesini beklemek mecburiyeti vardır.

Telefon idaresinden postahanelerdeki telefonların Ankaradakiler gibi otomatik yapılmasını, işlek yerlere de umumî kulüpleri koydurmasını dileriz.

DENİZLERDE:

Bir deniz kazası

Sarı Süleyman idaresindeki 15 tonluk kutra motörü Hasköy iskelesi önünden geçerken 7 numaralı liman mavnasına çarpmış ve kıç tarafını prçalamıştır.

Motör kaptanı hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Meçhul bir şahıs boğuldu

Karadenizden gelmekte olan Ankara vapuru Cida feneri açıklarından geçerken güvertede bulunan yolcular dan biri denize düşmüştür.

Süvari vapuru durdurmuş, fakat 25 dakika süren araştırmalara rağmen kazazede bulunamamıştır. Boğulduğu anlaşılan bu şahsın hüviyeti tesbit edilememiştir.

Meğer Nazır değilmiş

Dün, Çini Türkiistanlı bir nazırın döviz kaçakçılığundan yakalandığını yazmıştık. Dün matbaamıza gelen Türkiistanlı bazı gençler, Abdürrahimin nazır olmadığını söylemişlerdir. Düzeltiriz.

31 sene evvel Tasvirî Efkar

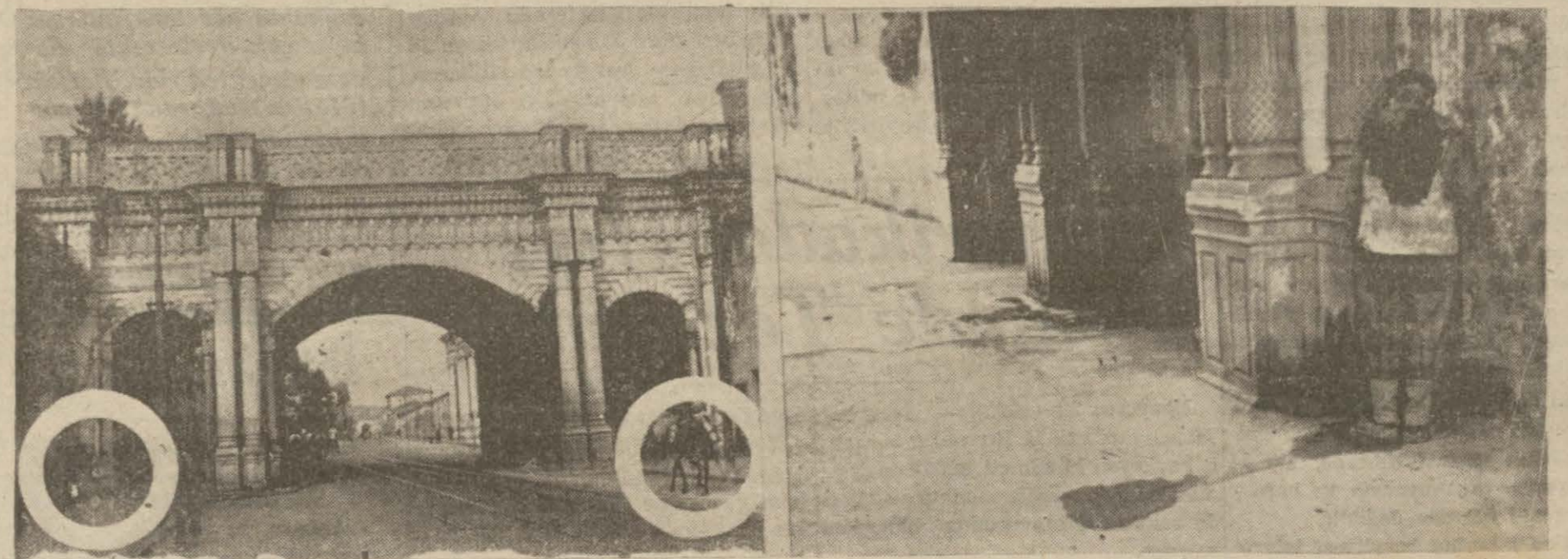
Donanmai osmanî

13 Haziran 1909

Gabel Paşa ile refakatinde bulunanların donanmayı Osmanî ile mütehi hareket bulunmaları hasebile mayıs maaşlarının tesviyesi beraber nisandan ilişkileri olduğu halde onların da defaten tesviyesi Maliye Nezareinden Rüşumat Emanetine yazılmış ve meblâğı mezburun dün Emanetçe tesviye edildiği igitilmiştir.

Osmanlı donanması şimdilik büyük küçük yirmi parça sefaini harbiyeden mürkkep olacak ve bir aya kadar Osmanlı limanlarında bulunan ve elyövm burada tamir edilmekte olan sefain dahi donanmaya iltihak edecek mîkdarı sefain kırkı bulacaktır.

Güzel bir sanat eseri olan bu kemeri umumî helâ olmaktan kurtarmak lâzımdır

Bugün, Beşiktaş spor klübünün sahası olan eski Çırağan Sarayı caddesini bir ucundan diğerine bağlayan güzel bir kemer vardır. Burası umumî bir helâ halini almıştır. Tramvayla geçerken bile koku insanı rahatsız eder. Civarında hiç bir umumî helâ olmadığından halk defî hacet için en kuytu bir yer burasını bulmaktadır. Böyle bir yere bu iş yapılır mı diyecekler bulunabilir. Fakat böyle tenha bir yere değil caddenin ortasında bu vaziyette birisi yakalanıp mahkemeye verilmiş, civarda helâ bulunmadığı sabit olunca bu hareketi kabahat sayılmamıştır. Bu sanat eserini de kurtarmak için hemen yanlıca pek cüz'î bir masrafı yapılacak umumî bir helâ meseleyi halle kâfi gelecektir.

HARİCİ HABERLER

Avrupa harbi

264 üncü gün

Fransız tebliği

Paris, 20 (A.A.) — 20 Mayıs Fransız akşam tebliği: Saint-Quentin'in şimalinde ve garbinda Alman işi, daha çok şiddetlidir. Montmedy min-takasında düşmanın yeni hücumları püskürtülmüştür. Cephenin geri kalan kısımlarında ehemmiyetli bir şey yoktur. Hava kuvvetlerimizin büyük faaliyeti, bütün gün devam etmiştir. Müteaddid keşifler, bombardıman filolarının düşman zirhli unsurlarına saldırılarını hazırlamıştır. Kollar üzerindeki tonlarca bomba atılmış ve bu suretle bunların ilerleyişi tehir edilmiş ve bunlara çok büyük kayıplar kettirilmiştir.

Alman tebliği

Berlin, 20 (A.A.) — Führerin umumî kararlarının tebliği: Zeeland'da düşmanın geri müfre-zelerine karşı takip harekati devam etmektedir. Dendre'i geçtik ve yukarı Escaut'a vardık. İngiliz kitaları sür'atle Manş limanlarına doğru çekilmektedirler.

Maubeuge yakınında ve Valenciennes'in cenubunda, cenuba doğru mahrec bulmağa çalışan bir Fransız - Belçika ordusunun hücumlarını püskürttük. Düşman zayıflık çok mühimdir. Düşman ezilmeye birçok tank kaybetmiştir. Akim kalan bu yarma teşebbüsünden sonra ehemmiyetle sarılsan düşman garbe doğru çekilmektedir.

Daha batı - cenupta motörlü müfre-zelerimiz ve tanklarımız Cambrai - Peronne yolu üzerinde 1916 daki Somme meydan muharebesinin cereyan ettiği yere varmışlardır.

Avcı ve bombardıman tayyareleri Laondan gelecek şimalde doğru ilerlemekte olan bir düşman tank kolunu tahrip ve bu kolu ricate mecbur etmişlerdir.

Liyej'in ve Namur'un bütün kaleleri, bir teki müstesna olmak üzere Alman kitaları tarafından işgal edilmiştir.

Pazar günü Alman hava kuvvetleri Belçika ve şimali Fransada düşmanın gerilerine ve ricat yollarına karşı baskınlarını arttırmışlardır. Düşman hava meydanlarına yapılan baskınlara muvaffakiyetle devam edilmiştir.

Keşif tayyareleri Fransa - Belçika sahili önünde iki düşman destroyeri ni tahrip etmiş ve bir düşman destroyerle bir Fransız torpitosunu ve yekünü 15.000 tona balık olan üç büyük şilebi ciddi hasara uğratmışlardır.

Düşman dün cem'an 143 tayyare kaybetmiştir. Bunun 95'i hava baskınları esnasında, 15'i dâfi toplarımız tarafından, mütebakisi de yerde tahrip edilmiştir. 31 tayyaremiz dönmüştür.

Pazar gününün pazartesiye bağlayan gece, İngiliz tayyareleri batı Alman yası üzerine tekrar bombalar atmışlardır. Bazı siviller ölmüş ve yaralanmıştır. Üzerine bomba isabet eden ev-gâne askeri hedef bir harp esir karargâhı olmuştur. Esirler arasında ölenler vardır.

İhtikâra Karşı

(1 nci sayfadın devam)

Koordinasyon heyetine dahil Vekâletlerce tetkik edilmekte olan bu kararname projesi, bütün yurtta eşya fiyatlarını kontrolünü temin edecek ve ihtikârî tamamen önleyecek hükümleri ihtiva etmektedir.

Kararnameye göre, vilâyet merkezlerinde birer fiyat mürakabe komisyonu ihdas edilecektir. Bu komisyonlara mahallî hükümet memurlarıyla belediye müessesileri ve mahallî tacirler iştirak edeceklerdir. Komisyonlar, satış maddelerinin fiyatlarını kontrol edecek ve normal kârın fevkinde kazaan etimin ederek ihtikâr yapmak isteyenlerin bu hareketlerini önleyeceklerdir.

Kararnameye aykırı hareket edecek olanlar, MİB Korunma kanunu hükümlerince cezalandırılacaklardır.

Mareşal Badoglyoyu Duçe Kabul Etti

(1 nci sayfadın devam)

ğına göre memleketin bütün hudutlarında ihtiyat tedbirleri alınması için emirler verilmiştir.

Mısırda tedbirler

Kahire, 20 (A.A.) — Askerî valî bir emirname neşrederek Mısır veya İngiliz üniforması yahut ta sivil olarak paraşütçüler veya tayyareler indigi takdirde düşmanın hareketine karşı kendisini muhafaz etmesi için halka talimat vermiştir.

Emirname Mısır ve cenubi devizlerinin, esham ve tahvilâtın ihracı menedilmektedir. Hususî bir mitsaadenameyi haiz olmadıkça yolcular 20 sterlingden fazla döviz veya esham çıkaramayacaklardır. Mısır genel bütün yolcular üzerindeki bütün eshamı ve tahvilât miktarını bir beyanname ile bildireceklerdir.

İngiliz kontrolü gevşiyor

Londra, 20 (A.A.) — Geçen hafta Cebelittarıta İngiliz kontrolüne uğramış olmadan geçmiş olan İtalyanın Rex ve Conte di Savoia vapurlarının vaziyetini tetkik eden Taymis gazetesinin diplomatik muharriri bu serbest geçişin yeni bir İngiliz - İtalyan anlaşması neticesi olmadığını tasrih etmektedir.

Bununla beraber Taymis gazetesi kontrolü, Almanya'ya kaçak mal gitmesine mâni olmakla beraber İtalyan deniz ticaretine verilen zararları azaltacak şekilde hafifletmek için müzakereler cereyan etmekte olduğunu ilâve ediyor. Fakat bu anlaşmanın tahakkuku Roma duvarlarına yapıtının afişlerden ve faşist matbuatından çıkan yazılardan anlaşılacağı veçhile henüz uzaktır.

Amerikada harp lehinde tezahürat

(Birinci sayfadın devam)

Cenubi Amerikalıların Endişesi
Nevyork, 20 (A.A.) — NevYork Times gazetesinin Buenos Aires muhabirî yazıyor:

Harp başladığındanberi ilk defa olarak cenubi Amerikalılar ciddi bir telâş ve endişe içindedirler. Holandanın istilâsı cenubi Amerikalılara memleketlerinin Almanya tarafından istilâsının önce zannettikleri gibi imkânsız bir şey olmadığını anlatmıştır.

Amerikada Harp Lehinde Tezahürat
Richmond, (Virjinya), 20 (A.A.) — Metodist kilisesi peskoposu James Cannon, «Hitlere ve ona benzienlere

karşı harp ilân etmeleri için reisicum hur ile kongre nezdinde yüksek nüfuzunu istimal etmesi» talebi mutazammın olarak harpî hariciye nazırı Bay Hull'e göndermiş olduğu açık mektubu neşretmiştir.

Bu mektupta Amerikalıların bitaraf-lık kanununu feshederek Almanya'ya harp ilân etmesi takdirinde yer yüzündeki milletlerin hattı hareketlerinin derhal değişeceği beyan olmaktadır.

Mektub şöyle bitiyor: «Böyle yapıldığı takdirde korku yeline ümit kaim olacaktır.»

DAHİLİ TELGRAFLAR

Hariciyede terfiler

Ankara, 20 (Hususî) — Hariciye Vekâleti memurlarından terfi sırası gelmiş olan Cenevre baş konsolosu Nizamettin Ayaslı, merkezden Ragıp İlseven, Hilmi Kâmil Bayur, Reşat Hakkı Karabuda, Filibe konsolosu Seyfi Kurtar, Kâbil elçilik kâtibi Hakkı, Selânik konsolosu İdris, merkezden Server, Abdullah, Hikmet Hayri, Ahmet Omar, Polonya hükümeti nezdindeki elçilik kâtibi Cemal Koç, Moskova elçilik kâtibi Muammer Hamdi, merkezden Mahmut Hamdi, Kenan Gökart, Haydar İskender, Londra elçilik kâtibi Hicabi, Londra baş konsolosluk kançıları Saffet, Atina baş konsolosluğu kançılığı Zeki Cemal, Belgrat elçilik kâtibi Şemsettin, Berlin kançılığı Necip Sait birer derece terfi etmişlerdir.

Kıbrıs konsolosluğunda memur Saif Aras ta merkeze naklolunarak, yerine merkezden muavin konsolos Arif Or tayin edilmiştir.

Mekteplerde kâğıt israfını önleyecek bir tebliğ
Ankara, 20 (Hususî) — Maarif Vekâleti, mekteplere bir tamim yapılarak talebeye umumî olarak her türlü israftan kaçmalarını teklifle beraber, bugünkü vaziyet sebebiyle talebenin kâğıt israfını önlenmesini ve lüzumu kadar bir tashih yerini bıraktıktan sonra kâğıtların her iki tarafının kullanılmasının teminini istemiştir.

Mektep idareleri ve muallimler, talebenin kâğıtlardan âzâmî istifade temin edebilmeleri için lüzumu şekline hareket edeceklerdir.

Nisan ayı zarfında ithalât ve ihracat
Ankara, 20 (Hususî) — Nisan ayı zarfındaki ihracatımız 10,037,000 lira ve ithalâtımız ise 6,741,000 liradır.

Bu suretle ihracatımız 930 senesindenberi nisan ayları içinde yapılan miktarın azamîsini bulmuştur. Harbin başındanberi ayda vasatî 6 milyon lira tutan ithalâtımız da bu ay için 700 bin liralık bir tezyüt vardır.

D. Demiryolları bütçesi
Ankara, 20 (Hususî) — Meclis bütçe encümeni bugün mülhak bütçelerin müzakeresine başlamış ve devlet demiryolları umum müdürlüğü 940 mali yıl bütçesini tetkik etmiştir.

EDEBİ TENKİT

Yahya Kemal'in İki Manzumesi Hakkında

Aziz dostuma daha çok seneler "Vuslat," gibi şaheserlerle biz ihtiyarlara gençlik iare etmesini temenni ederim

Yazan: Faik Âli

Çok kıymetli ve çok sevimli şairimiz aziz dostum Yahya Kemal'in şerefine Ankara radyosunda geçen gece yapılan şirden âyının ve nağmeden şehrâyin kelimelerle ifade edemeyeceğim tesiri ve zevki -aradan bunları az çok tadil edecek bir zaman geçmişken- hâlâ üzerinde idi. Şairin «Yolda düşünceler» adlı, ve, Bu defa farkına vardım ki ihtiyarlamışım..

Bununla beraber ihtiyarlığımı söyleyen ihtiyarlamamışım, ve yarın Yahya Kemal'in, genc olanlarımızı gençlik ifahaz dırı sdrı sdrı dritü d kıskandıracak ve ihtiyarlarımıza gençlik ifaze edecek bir şirle dim-dik endamını arz ederek ve kollarımızdan tutarak bizi gençliğin o sevk ve neşe yollarında dolaştıracağında hiç şüphem yok.

Yukarıdaki satırları bilmem kaç gün evvel yazmışım. Çok geçmeden hükümümün tahakkuk ettiğini memnuniyetle gördüm. Yahyanın yeni ve serapa genc ve dinc bir dimağdan çıkmış bir şiirini gene oğlum bana getirdi.

«Vuslat» adını taşıyan bu neşidede kudretli şairi, yeni bir nağmei derunle, başka türlü gençleşmiş buluyoruz. Ne bahtiyar ve gıptaya ne kadar sezavardır o san'atkârlar ki istihaleleri kendi ellerindedir. Bu gün herhangi bir sebep ve saikle ihtiyar görünmüşlerse ne buna ne de yarın onların gene genç ve zinde göründüklerine taaccüb etmemeli. San'atkârların içinde hele şairlerin birkaç şahsiyeti var. O, şahsiyetlerinden istediğini zaman zaman gösterir, kimi beşuş, kimi mağmumdur. Bunu da gene her şeyi söylemiş olan Hâmid ne güzel ifade etmiş:

Haşikaten iki şahsım ben
İhtikâdınca
Biri hemişe mübeşşir, biri
Mükedderdir.

Mükedder zamanlarında ruh düşkün, eseri de ekseriya zayıf olur. Gençlerin bu ruhi halet içinde ihtiyar manzumeleri yazması, ihtiyarların mübeşşir olunca coşarak en gene veya en olgun eserler yaratması bundandır.

Aziz dostuma daha çok seneler, «Vuslat» gibi şaheserlerle hele biz ihtiyarlara gençlik iare etmesini temenni ederim.

Faik Âli

Belçikadaki Talebeler Fransaya Geçti

Ankara, 20 (A.A.) — İlk kâffe olarak Belçikadan Fransaya geçmiş olan talebelerimizin isimleri şunlardır:

Hükümet talebesi:
Orhan Baykal, Ferit Zeki Derman, İsmail Tiner, Ali Paksoy, Nizamettin Ergil, Adnan Erkmenol, Suat Yasa, Cemal Uluand, Nezih Rona, Omer Eskici, İlhami Bomün, Necdet Uran, Sadık Ansen, Hasan Tahsin Yabaak, Saim Yurdakoş, Hamza Batuk.

Kendi hesaplarına tahside bulunanlardan:

Fahri Gomulu, Seyfettin Budak, Veli İsmail, Hüsnü Ergenc, Saffet Orhanoglu, Şakir Uluşu, Hayri Boylu, Emin Ulusoy, Nevres Sayır, Turgut Ankara, Can Çölgeçen, Alaettin Tezol.

Bundan sonraki kâffelerin isimleri de geldikçe bildirilecektir.

Ziraat Enstitüsü Talebeleri İzmite Gittiler

Ankara, 20 (Hususî) — Ankara Ziraat Enstitüsü Ziraat fakültesi talebelerinden mürekkep 50 kişilik bir grup başlarında hocaları o'duğu halde bu akşam İzmite hareket etmişlerdir. Oradan İstanbul, Bursa ve İzmir'e giderek tetkikler yapacaklardır.

Darphane ve damga matbaasında hafta tatili yok

Ankara, 20 (Hususî) — Koordinasyon heyeti görülen lüzum üzerine damga vazifesi ve Darphanede günlük iş saatinin 3 saate kadar uzatılmasına ve buralarda hafta tatili kanununun tabik edilmemesine karar vermiştir.

1940 Bütçemiz

268 milyon olarak meclise verildi

(1 nci sayfadın devam)

gemilerin sigortalannması, mühim bir yekün tutan devair icar bedellerinin tasarrufu, benzine ispirto kıstırılarak harice giden paramızın memle-

tette kalmasının temini maksadile bir kanun lâiyhası hazırlanması, köy salmaları hakkındaki bir tasavvurun suistimale meydan vermiyecek şekilde tadili, Ankaraada yapılacak mezarlık işinde belediyenin sürate getirilmesi ve kanalizasyon işinin halli, Belediyeler Bankasının mahallî idarelere de ikrazda bulunması, veraset intikal vergisinde hasılâtın hakikî şekilde tahsil imkânlarının aranması, hükümetin şiarından olan denk bir bütçenin tanzimi.

Bütçe encümeni, lâiyhada yaptığı değişikliklerle Meclis bütçesini 390 bin, maliye bütçesini 1,750,000, İnhisarlar bütçesini 196,000, Dahiliye bütçesini 577,000, Maarif bütçesini 400,000, adliye bütçesini 200,000, Nafia bütçesini 1,623,000 lira fazılası yaptı.

Dahiliyedeki zam taşra teşkilâtı kanunu dolayısıyla terfih ettirilecek memurlar ve kadro tezyidi dolayısıyla, Maliye Vekâletindeki hükümetin Halkevlerine yardım olarak teklif ettiği 700,000 liranın 1,250,000 liraya çıkarılmasından, Nafiadaki zam işe yol inşaatı olarak encümen tarafından bütçeye konulan 1,5 milyon liradan leri gelecektir.

Diğer fasıllarda da ufak bazı zamlar vardır

(Devamı 4 üncü sahifemizde)

GÖRÜŞLER ve DÜŞÜNÜŞLER

Tramvay Altında Parçalanan Çocuk

Gazetelerde sık sık okuduğumuz için (Tramvay altında yine bir çocuk parçalandı) gibi haberlere karşı galiba biraz lâkayt kalıyoruz. Halbuki medeni bir şehir ve medeni insan için tramvayın çocuk çığnemesinden daha feci, daha tüyler ürpertici bir facia tasavvur edilemez.

Böyle ayda, hattâ bazan da haftada bir, bir Türk çocuğunun tramvay tekerlekleri altında canını kaybetmesi ne demektir? Bu kadar müthiş bir kaza bir defa olur, iki defa olur, üç defa da olabilir! Fakat bu kazalar büyük şehrin tabii hâdisatı sırasına geçebilir mi? Biz bu facialar karşısında o kadar kaygısız olduk, ki biraz daha sıkımasak, biraz daha yüzümüzün kızarmasından korkmasak, «Tramvay şehir için nasıl bir ihtiyaç ise, tramvayın çocuk çığnemesi de öyle bir ihtiyaçtır» diyeceğiz. Maa-mafih bunu açıkça söylemeğe dâimîz varmasa bile zminen, hükmen bunu kabul etmiş gibi görünüyoruz.

Tramvay denilen belâ bu şehre mu-sallat olduğundanberi otuz seneyi bulmuştur. Evvelce tramvay (Goldenberg) denilen Alman bozması bir frengin idaresi altında idi. Onun zamanında da bu kazalar sık sık vukubulurdu, fakat o zaman hiç olmazsa bu frengi atar, tutar, onun idaresizliği bu facialara sebep olurdu, der bununla bir dereceye kadar içimizi boşaltır, yürecimizi (züğürt tesellisi) kabildin rahatlandırırdu. Şimdi, (Ali Çetinkaya) isminde bir millet ve devlet vekilinin, nafia tarihinde misli görülmemiş himmet ve istikameti sayesinde nihayet tramvayı da aldık, onu da müellestirdik. Şimdi tramvay idaresinin başında ahlâkının güzel liği, iktidarı ve temizliği ile maruf bir Türk vatandası bulunuyor. İdarenin bütün memurları, vatmanı da, bletçisi de, hepsi sizin ve bizim gibi öz Türk. Bu Türklerin bir yüreği bir Türk çocuğunun değil, hattâ bir hayvan yavrusunun parçalanmasına bile tahammül edemez. Öyle iken işte tramvay, sanki hiçbir değişiklik olmaması gibi, yine bildiğini okuyor, yine ayda, haftada bir, dünkü gazetelerin yürekler acısı safhalarını yazdığı gibi, bir çocuğu çığnıyor, eziyor, kafasını bir tarafa, gövdesini diğer tarafta, bacaklarını sağa, kollarını sola fırlatıyor ve bu suretle tramvay istanbulda bir (nakil vasıtası) olmaktan çıkıyor, tam mânâsile (katil vasıtası) bir canavar oluyor.

Kabahat kimde? (Hakkınlısaf) itiraf edelim, kabahat ne giden frenk (Goldenberg) de, ne bugünkü Türk idaresinde, hattâ ne belediyede, ne de ezilen biçare çocuklarda. Bu facia tam otuz senedir, şehrin futiyacatı tabiiye ve zaruriyesinden (!) imiş gibi devam ettiğine göre kabahat bilâşüphe hepimizde!

«Bu küçük yaramazlarla nasıl başa çıkılır? Sirkeçiden itibaren Şehzadebaşına kadar yol kenarlarına dizilmişler, her geçen arabaya takılıyorlar, beş on adım gidip atılıyorlar, arkadan gelen arabaya tekrar takılıyorlar, bir kazaya uğramak için ne yapmak kabilsa yapıyorlar!» denilecek.

Bizce bu işle mutlak başa çıkılır ve biçare çocuklarımız bu ölüm eğlencesinden behemehal vazgeçirilir.

Bunun, yine bu şehir içinde çok meydana olan ve fakat hiç göze çarpmayan gayet bariz bir delili, bir misali var. Gazetelerin yazdığı çocuk parçalanma kazalarına dikkat edin. Bunların hemen hepsi İstanbul tarafında ve Sirkeci ile Şehzadebaşı arasında vukubuluyor.

Halbuki Beyoğlunda da Tünelden Şişliye giden birkaç tramvay vardır. Beyoğlu caddeleri İstanbuldan daha çok kalabalıktır. Öyle iken o taraflarda çocuk çığneme hazası hemen hiç olmuyor. Bu neden ileri geliyor? Bir şehrin iki semti arasındaki bu azim tezatlarını sebebi nedir? Beyoğlulu halkı başka diyardan, İstanbul halkı diğer bir diyardan gelmiş, başka başka ırktan insanlar mıdır?

YURT YAZILARI

Çelebi işte böyle olur bizde kermes

Kermesin yegâne eğlencesi Zeybek oyunu

2 inci sayfadaki devam

Dişimi sıkıtm da davul zurnaları da, zeybekleri de, bandoyu da kendi taraflarına çekmiş olan büyükleri işaret ederek:

— Benim bildiğim, dedim, sünnet düğünlerinde eğlence çocukların -dır. Köylü çocukları sünnet oldukları zaman bile eğlenmemeye alışık mıdır yoksa?

Dedim ya, pişkin bir delikanlıydı muhababım. Hâlâ o eski teraneyi tekrar edip duruyordu:

— İki saat sonra hepsi nasıl ayağa kalkar, aramızda dolışmağa başlarlar görürsünüz bayım...

İki saat sonra gördüğüm manzara işe şu idi: Uzaktaki köylerine vaktile yetişebilmek için davranmak lüzumunu duyan analar, babalar yavrularını kucaklamışlar, sırtlamışlar, en müreffehleri de öküz arabalarının kirli zeminine veya toza toprağa bulanmış şiltelerin üzerine yerleştirmişler, yola çıkıyorlardı. Kiminin yarısı açılmış, kiminin sarğısı düşmüştü... Fakat ortada onlarla meşgul olan tek insan yoktu.

Hey gafil gazeteci! Farkında bile değilim, meğer ötede, eski Lidyanın Sibel mabdi harabelerine giden yol boyunca asıl kermes, olanca şetareti, neşesi, zevki ve safasile başlamış! Aman efendim, ne eğlence, ne eğlence...

Bir tarafta ocaklar kurulmuş, kebaplar pişiyor, bir yanda horoz şekerleri, macun, leblebi ve kabak çekirdeği satanlar, ötede gazoz şişelerini patlatan gözleri dönmüş biri bağırıyor: — Yüz para!.. Haydi yüz paraya!.. Kiravati olanlara beş kuruş!

Ağaçların dibine postu serenler arasında kendi halinde tertemiz aileler de var. Bu zavallılara dikkat ediyorum: İfade birden, sağdan soldan yükselen naralarla yerlerinden oynuyorlar:

— Yandım... Allahhh!..
— Heyyy... Anam babam heyyy!..
— Ayyytt... Yuh olsun kafayı çek miyene!..
— Doldur be kardeşim... Yaşasın kermes!..

Henüz ögle olmuş... Fakat dağ taş rakı kokuyor. Sanki dünyanın bütün Bekri Mustafaları aylara perhize mahkûm edildikten sonra işleri koparın soluğu burada almışlar. O ka-

İtizar

"Sahte Prens'in sonu kesreti münderecat hasebile bugün konamadı. Karileri-mizden özür dileriz.

dar ki alay alay bastıbacak çocuk so-luk soluğa gidip geldikleri halde boş şişe toplamağa yetişemiyorlar.

Şu yandan çatlak zurna gibi yırtık bir ses geliyor:

Yıldızların altında...

Karşıdan bir uğultu cevap veriyor:

— Bu saatte yıldız ne gezer be!

Öteki o halile tashih ediyor:

Güneşlerin altında...

On yedi, on sekiz yaşlarında çocuklar kolkola girmişler, yalpa vuru vuru iki üç adım atıp duruyorlar, yolun ortasında ceblerinden rakı şişelerini çıkarıp nâralar atarak dikiyorlar...

Etrafta fazla rahatsız edenleri jandarmalar çeviriyor. Fakat iki dakika sonra bunlar bir başka taraftan gene meydana çıkıyorlar.

Bir doktor en işlek yolağın tutmuş, kendini kaybedecek dereceye gelenlerin burunlarına dayıyor eter şişesini...

— Kolay gelsin doktor!..

— Teşekkür ederim ama, nafile...

Öylesine azmış ki millet, başa çıkarır iş değil vallahi.

Saat bire geliyor. Beynim dönüyor. Çekilip gideceğim, fakat nereye, nasıl? Benim gibi geldiklerine, geleceklerine bin defa pişman olmuş aileler, çocuklarını çocuklarını etraflarına toplamışlar, sığınacak sarhoşuz bir köşe arıyorlar. Dönüş trenine daha beş saat var.

Ağır ağır istasyonu boylamak için tepeye tırmanıyor. Yüzlerle köylü kadın, tepelerde, güneşin altında birbirlerine sokularak çömelmişler, ürkek bakışlarla (şehirlinin nasıl eğlendiğin) seyrediyorlar.

Ne düşünüyorlar acaba?... Utancından yanlarına sokulup bir şey so ramıyorum ki...

Sibel harabelerine doğru uzanıyorum. Burada sütunların dibinde köylü delikanlıların yanında üç zeybek oynuyor. İşte bu garip kermesin biricik zevki, eğlencesi...

Bir davul zurna ve üç zeybek... Ve ötede bir pehlivan güreşi!

Fakat kermes bu değildir baylar!..

Eski Tavatla panayırlarını andıran bu kör dövüşüne dünyanın hiçbir yerinde kermes denmez baylar!..

Hele bir Halkevinin «köye doğru faaliyetinden» bahsederek «en verimli bir iş olarak düşündüğünü» söyleyerek, yığılmasını ilan ettiği, kermes asla böyle olamaz.

Ben böyle düşünüyorum. Ama, kim bilir:

— Çelebi böyle olur bizde de kermes dediğin...

Fikrinde olanlar da vardır belki...

KANDEMİR

Görüşler ve düşüncüler

Tramvay Altında Parçalanmış Çocuk!

(3 üncü sahifeden devam)

Bu farkın sebebi pek bariz. Orada halk biraz daha dikkatli, çocuklar biraz daha iyi terbiye edilmiş ve nihayet çocuklar her geçen tramvay arabasına atlamak itiyadını almamışlar. Şu halde İstanbul civetinde de halk biraz daha dikkatli olursa, belediye meselâ Sirkeçiden itibaren Fatih'e kadar yalnız tramvaylara nezaret eden âdetâ yol bekçisi gibi dört beş memur koyarsa İstanbul küçük yaramazlarını da kısa bir zaman içinde tramvaya atlamak seyresinden vazgeçirebiliriz. Vilâyet ve belediye dört beş fazla memuru nereden bulsun? diye-lim! Bunlara verilecek maaş iki üç bin lirayı geçmez, böyle küçük bir para ile her sene kaç can kurtaracağımızı, kaç ananın, babanın müddeti ömürlerince göz yaşlarını dindireceğimizi düşünürsek, o vakit üç bin değil, hattâ on bin lirayı bile kimse çok görmez.

İstanbulun faal valisi muhterem Lütfi Kırdarın bu çok mühim meseleyi nazarı şefkat ve insanîyetlerine koyuyoruz, biraz himmet ederler, bu işi bir vatan mesçesi, bir medeniyet işi telâkki ederler de ele alıp takip eyerlerse şehre edecekleri hizmete ve kazanacakları duaya payan yoktur.

SELİM SABİT

Mazhar Osman

Bir otomobil kazası geçirdi

Profesör Mazha Osman dün şoför Lütfinin kullandığı otomobili ile Bakırköyden şehire gelirken birden bire karşısına çıkan 2115 numaralı taksit otomobili ile çarpışmış, Mazhar Osman alından hafifçe yaralanmıştır. Tahkikata başlanmıştır. Gazetemiz namına kıymetli profesörümüze geçmiş olsun der, âcil şifalar temenni ederiz.

Ticaret Vedkili gitti

İki gündür şehrimizde bulunan Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu dün sabahki tayyare postasıyla Ankara'ya hareket etmiştir.

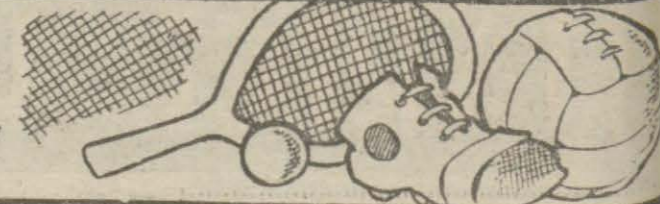
Pazar günü Ticaret müdürlüğündeki çalışmalarına devam etmiş bulunan Vekil İngiltere ve Fransaya ihraç olunacak tütünlerden bir kısmının tüccarlara bırakıldığını bildirmiştir.

Tasviri Efkarın takvimi

21 Mayıs 1940 Sah

1359 H. Rebül'âhîr 13	1556 R. MAYIS 8
Gün: 142	Hızır: 16
Ayn bu geceki safaası	
Vakitler	Exani S. D. Vasatf S. D.
Güneş (Yarınki)	09 11 4 37
Öğle	04 45 12 10
İkindi	08 43 16 08
Akşam	12 00 19 25
Yatsı	01 54 21 18
İmsak (Yarınki)	07 02 02 28

SPOR

Mısır'daki Futbol Maçlarında Neler Yaptık, Nasıl Oynadık?

Kral Faruk Sporcularımızla Alâkadar Oldu Gençlerimizi Mısırda Çok Sevildiler

Fenerbahçe - Galatasaray muhtelitinin Mısır'a nisbeten zayıf bir kadro ile gittiği malumdur. Bununla beraber almış oldukları neticeler bizleri memnun edecek şekildedir.

Beş gün, beş gecelik bir vapur yolculuğundan sonra vasil oldukları İskenderiyede öğle yemeğini yiyerek akşam üzeri Kahireye hareket etmişlerdir. Üç saat kadar süren bir tren yolculuğundan sonra Kahireye varılmış ve bu uzun seyahatin verdiği yorgunluğu gidermek için doğrudan doğruca otele gidilmiştir.

Ertesi günü cehennemî bir sıcakta ilk ve son antrenmanı yapmışlardır. Bir taraftan yorgunluğun diğer taraftan ise sıcakın tesiri yapılan bu antrenmanı çok yorucu bir şekilde kalbetmiştir. Ertesi günü oynanan ve kralın da şeref verdiği birinci maçta futbolcularımız seyircileri kendi taraflarına çekecek kadar güzel oynamışlardır. Bunun üzerine bizzat kral haftaymda topu değiştirmemizi tavsiye buyurmuş ve oyundan sonra da futbolcularımıza ayrı ayrı iltifatta bulunmuşlardır.

Güzel futbol seyretmeğe susamış olan Mısır halkı sporcularımızı candan alkışlamıştır. Bu kadar güzel oynamamıza rağmen mağlûp oluşumun bütün Mısır halkını âdeta müteessir etmiştir.

Mısırda intişar eden «La Bourse Egyptienne» gazetesi mağlûbiyeti -mizi doğrudan doğruya şanssız olmamıza atfetmektedir. Birinci haftaym üstün bir oyundan sonra 1-1 beraber bitmiştir.

İkinci devrede Adnan sıcakın tesiriyle bayılmış ve yerine oyuncu dahiri girmeden Mısırlılar Adnanın boş bıraktığı taraftan galibiyet gollerini atmışlardır.

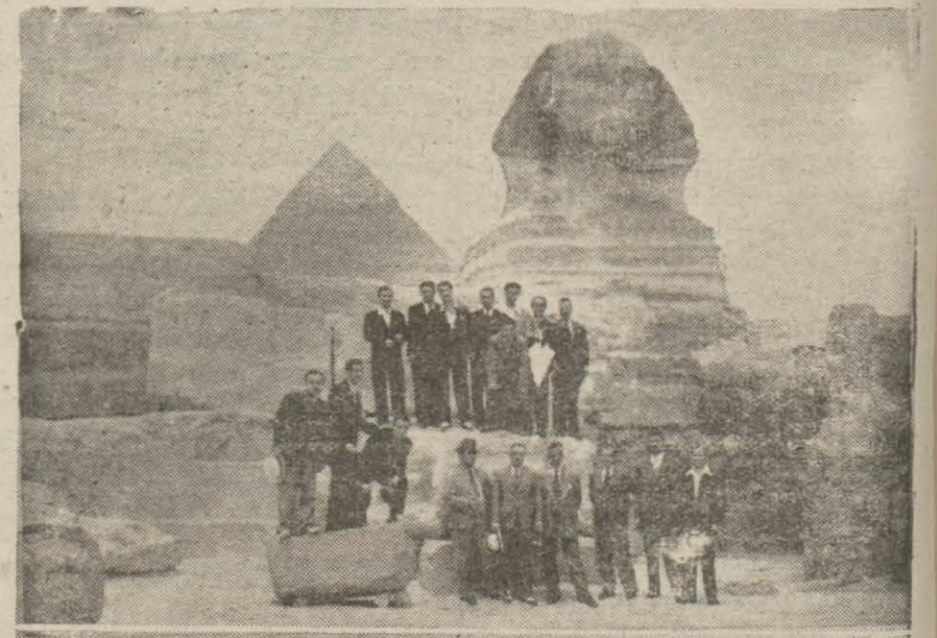
Bundan sonraki kısımda yukarıda ismini yazdığımız Mısır gazetesinin isabetle işaret ettiği gibi oyuncularımız fena şüt atmak yüzünden bu güzel oyunlarını neticesiz bırakmışlardır.

Hemen ertesi günü ikinci maçı İskenderiyeye muhtelâmine karşı yapan Türk futbol takımı birinci haftaymda çok rahat ve konbine bir oyun oynamış ve devreyi 2-0 gibi açık bir farkla bitirmiştir. Sıcak ve yorgunluğun tesiriyle ikinci haftayma takımımız gevşek başlamış ve attıkları bir golden sonra arka arkaya iki gol yemişlerdir.

Son dakikalarda yine fazla enerji sarfetmeğe mecbur kalmış olan takımımız bir gol daha atarak sahadan 4-2 galip ayrılmıştır.

Galatasaray - Fenerbahçe muhtelitinin ilk oynadığı saha ikinci maçı yaptığı sahaya nazaran çok küçük -tür.

İskenderiyedeki saha büyük bir

Üstte gençlerimiz meşhur Sphinyın üzerinde. Altta: Birinci... iki takım bir arada

stadyumdur. Sahanın dar oluşu birinci maçta oyuncularımızın sıkışık oynamalarına sebep olmuş ve ihtimal Mısır gazetesinin dediği fena şüt atmak ta bundan doğmuştur.

İlk maçta Gündüz ile Melihin bir arada oynaması aleyhimize olmuş -tur. İkinci oyunda Melihin sağ açığa geçmesi, ilk maçta muattal kalmış olan bu tarafı harekete getirmiş ve takım bundan dolayı daha verimli bir maçı yapmıştır.

Gündüz ile Melihi yanyana oynamak itiraz kabul etmez bir hatadır. Çünkü bunlar üzerlerine adam çeki -ci oyuncular değil, atak yapan oyuncular -dır. Halbuki bunlardan birinin

biraz geride üzerine adam çekerek oynaması ve pas tevzi etmesi icap ederdi.

İnsayt oynayan Gündüz pasör bir oyuncu olmak için Melih ile beraber her topa atak yapmış ve geride oynamayı ihmal etmiştir. Mısır gazetesinin tenkid etmekte olduğu şüt atmamanın sebebini bu iki oyuncunun yanyana oynamasında aramak lâzımdır. Maamaf h şüt atmamak futbolümüzün en büyük noksanıdır. Bu da oyuncuların futbolun on biricik oynanacağını her zaman unutmamalarından ileri gelmektedir.

Bu noktanın tashihi futbolümüzün ileride daha üstün neticeler almalarını mümkün kılacaktır

Süleyman TEKİL

ANNABELLA
nın son yarattığı
OĞLUMA KARI ARIYORUM
Filmi Bu PERŞEMBE Akşamından itibaren
SARAY SİNEMASININ
neş'e ve zevk kaynağı olacaktır

BİR FAKİR KIZIN HİKAYESİ

Edebî Tefrika No. 20

Halbuki doktorun validesi ilk gün denberi Behreye çocuk terbiyesi hakkında tecrübesh olup olmadığına dair bir kelime bile sormamış, hep havalı sözler söylemişti. Gerek Nadide Hanım, gerek kızı sanki bütünü başka aileye mensub imişler gibi doktora hiç benzemiyorlardı. Her ikisi de doktorun sözlerine kızdılar, Nadide Hanım dedi ki:

— Amma yaptım ha, oğlum. Sen de çocukları bütünü yere batırdın. Çocuklarımız neden arsız, yaramaz olsun, biz onları hiç mi terbiye etmedik?

Behreinin aile efradı arasında ke-

lâftan pek canı sıkıldı. O, buraya ana ile oğul ve kız kardeş arasındaki fikir ihtilâflarını dinlemeğe veyahut aile efradını birbirine düşürmeğe değil, sırf çocuk mürebbiliği için gelmişti. Hattâ doktorun kendisine söylediği taltifkâr sözlerden bile hoşlanmamıştı. Bir an evvel odadan çıkıp sözleri birbirini tutmayan bu insanların arasından uzaklaşmak istiyordu. Maamafih çocuklar gelinceye kadar beklemeye mecburdu. Bu sırada doktorun kendisine dikâtili dikkatli baktığını gördü. Bu bakışlarda her şeyden evvel, karşısında -kinin silâhi vaziyetini yüzündeki alâmetlerden anlamak istiyen bir mânâ

vardı. Behire doktorun kendisini, hemşiresi Melâhat ile mukayese etmekte olduğunu anladı. O, ihtimal ki çocuklarına bakacak mürebbiyenin de, Melâhat gibi zinde, güçlü kuvvetli ve şen bir kadın olacağına zannetmişti. Halbuki Behire bilâkis soluk benizli, yorgun tavırlı, düşük omuzlu, bir bakışta insana hasta olduğu hissini veren bir halde idi. Zavallı kız doktorun derin nazarlarından âdeta korktu, çünkü bu adam çocuklarını tabii hastalıklı bir kadına emanet edemezdi, onun için genç kız köşede bütünü büzülerek kendini doktorun nazarlarından saklamak istiyordu.

Bereket versin bu sırada, Semahat çocukları önüne katmış olduğu halde geldi ve Behreye hitabetti:

— Mürebbiye hanım, işte çocuklar, şimdi artık beklemeden gezintiye çıkan.

Bu genç kadının daha ilk hitaplarında lüzumsuz bir âmiriyet vardı.

Bu, sonradan zenginleşen insanlarda çok tesadüf edilen bir şımarıklık âlameti idi. Zahir türediler, sonradan görmeler, büyüklüğün, efendiliğin aylıkla tuttıkları kimseleri horlamaktan ibaret olduğunu zanneden kimselerdir. Halbuki efendilik, büyüklük ne servet, ne ikbal meselesidir, o bir doğuş hassasıdır. Yüksek ruhla doğmuş olanlar, hayatta ne türlü inkilâbata uğurlarsa uğrasınlar, bir aralık zengin olsunlar, bir aralık fakir düşsünler, ikbalin şahid kasına çıksınlar, ecbâr girdabının derinliklerine insinler, daima asil ve kibardurlar, daima insanlık hislerini muhafaza ederler. daimâ büyüğe hürmet etmeyi, küçüğe şefkat göstermeyi bilirler.

Behire zaten hazırlanmış olan çocukları aldı, apartmandan çıktılar, tramvay yoluna geldiler ve Taksim istikametinde yürümeye başladılar. Macide ile erkek çocuk önde gidiyorlar. Behire de küçük Sacideyi elin-

den tutmuş olduğu halde arkadan onları takip ediyorlardı.

Hepsi de susmakta idiler. Öndeki nisbeten büyük çocuklar daha yeni gördükleri bir yabancı kadınla so-

kağa çıktıklarından sıkılıyor gibi görünüyorlardı, küçük Sacide ise elinden tutan genç kadının sakit ve sakin simasından âdeta ürkerek söz söylemeğe cesaret edemiyor, başını kaldırmaya bakamıyordu. Belli idi, ki çocukların üçü de zihnen eski mürebbiyeleri Mis Gladis ile meşgul idi, o ne güzel, ne şirin, ne şen bir kızı. Yolda çocuklara İngilizce tuhaf tuhaf sözler söyler onları katıla katıla güldürür, oyunlarını iştirak eder, beraber düşer, kalkardı. Halbuki yeni mürebbiye ağzını açmı-

yan, gözlerini daima meçhul bir noktaya dikerek düşünceye dalan, abus çehreli bir kadındı. Önde giden erkek çocuk arasına dönüp genç kadına bakıyor, Behire çocuğun nazarlarında bariz husumet alâmetleri gö-

ruyorlardı. Fakat genç kızda çocukların kendisini nasıl bulduklarına ehemmiyet verecek hal yoktu. O, hep kendi kendine: «Ben nasıl bir eve düştüm, bu insanlarla nasıl geçineceğim? Doktor fena bir adam değil. Bilâkis aklı başında, temiz yürekli, erkek mizaçlı bir insana benziyor. Fakat Nadide hanımla kız Semahatin küstah hallerine, bir hizmetçiye hitap ediyormuş gibi muamelelerine sonuna kadar nasıl tahammül edilebilir?» tarzında bir çok sualler soruyordu. Fakat bu kadınların şımarık hallerine tahammül etmeyip te yapacak? Ablası gece yatılı hastaneye girmişti, konaklarını kiraya vermişlerdi. Kiradan aldıkları peşin paranın bir kısmıyla iki kız kardeş hemen ufak tefek borçlarını ödedikleri için ellerinde çok bir şey kalmamıştı. Behire doktorun evinde barınamayıp ta orayı terkedecek olsa bir oda tutmaktan başka çare yoktu.

(Devami var)

Belçika Ve Fransada Alman Taarruzu

Meuse muharebesinde Almanlar müttefikleri garbe ve cenuba doğru çekilmeğe mecbur ettiler

Yazan: General Ali İhsan Sâbis

16 Mayıs tarihli Tasviri Efkâr'da çıkan 15 Mayıs tarihli yazımızda Almanların beş günde Holandayı istilâ ederek Holanda ordusunu ve mukavemetini ortadan kaldırdıklarını ve Brükselin 25 kilometre şarkına kadar ilerlediklerini daha cennup'ta en mühim ve en kuvvetli Alman ordular grubunun müttefikleri Belçika ardemneslerinden geri atarak (Dinant - Namur - Givet - Sedan - Montmedy) hattına kadar Meuse nehri gerisine çekilmeğe mecbur ettiklerini ve 14 Mayıs sabahından itibaren bu hat'lar da yani (Anvers - Louvain - Namur - Sedan Montmedy) cephesinde büyük Meuse meydan muharebesinin başladığını yazmış ve şimdi artık müttefiklerin büyük bir mukabil taarruzunu beklediğimiz temennisini ilâve etmiştik.

Maatteessüf, bu temennimiz henüz tahakkuk etmedi. Şimdilik Fransız orduları Almanların St. Quentin ve Laon ve Rethel üzerlerinden Paris istikametinde yapmakta oldukları şiddetli taarruzu ve tzyiki durdurmağa çalışıyorlar.

14: 16 Mayıs arasında üç gün devam eden büyük Meuse meydan muharebesini Almanlar kazanarak müttefik orduları geri attılar; 16 Mayıs akşamı Anvers'ten Sedana kadar bütün cephede tutunamayan müttefik ordulara umumî ric'at emri verildi. Ekserisi İngilizler'e Belçikalılardan mürekkep ve Brüksel ile Anvers müdafaa eden müttefik kuvvetler bu ikâmi mühim şehri terk ederek 50 kilometre kadar garbe çekildiler. Belçika hükümet merkezi Simal denizi kenarındaki Ostende şehrine naklolundu. Namur - Charleville hattında bulunan İngiliz, Belçika ve Fransız kuvvetleri Meuse nehrinden takriben 70 kilometre garp tarafta (Mons - Verbins) hattına kadar geri çekildiler.

Charleville şarkında ve Sedan civarındaki Fransız kuvvetleri de Sedanın on kilometre kadar cenubuna çekildiler. Daha şarkta Fransız kuvvetleri umumî bir surette vaziyetleri ni muhafazaya muktedir olurlar.

En mühim darbeyi vurmağa mecbur olan en kuvvetli Alman ordular grubu bu suretle müttefikleri Paris istikametinde yararak ikiye ayırdı: Ekserisini İngilizler teşkil eden müttefikler grubunu Maubeuge'den geçen Sambre ırmağının şimal tarafına attı. Sambre vadisi ile Rethelden geçen Aisne vadisi arasında takriben 100 kilometrelik bir gedik açıldı. Bularlara acele ile yetiştirilen Fransız kuvvetleri büyük bir savletle sokulup ilerlemek isteyen Alman zırhlı kollarına güçlükle mukavemet ettiler.

Almanlar St. Quentin - Laon - Rethel civarlarına kadar ilerliyerek kendi hesaplarına büyük bir çıkıntı ile Fransız cephesinin içerisinde girdiler. Buna Fransızlar (Pache - Cep) diyorlar. Şimdi bu cebin büyümesine, her taraftan celbedilen Fransız ihtiyatları ile bu cebin etrafında müttefikler istikametinde mahallî taarruzlarla parça parça arazi istirdat ederek bu cebi küçültmeğe çalışıyorlar.

Harp basıyıldanberi dokuz ay geçtiği halde Fransızlar İngilizler hâlâ Almanları muharebe meydanlarında harp hareketleriyle mağlûp ederek geri atacak ve ona kat'î bir darbe vuracak kudrete gelememişlerdir. Bu kudret için daha beklememiz icap ediyor. Harp terazisinin gözlerine müttefikler aleyhine yeni kuvvetler girmediği takdirde neticeden ümit kesilemez. Almanyayı itisaden sulha mecbur etmek müttefiklerin elinde pek mühim bir silâhtır. Diğer ta-

raftan general Gamelin, Mareşal olmak şöyle dursun, mevkiini dahi terke mecbur kaldı. Birkaç yazımızda Gamelin (Elbette bunu düşünmüşdür; daha metin hareketler bekliyoruz, ve saire) tarzında bazı imalar da bulunmuş idik. Çok ihtiyatkar olduğu anlaşılan bu muhterem zatın bugün harbin kendisinden istediği enerjisi, cür'eti ve vaktinde seri ve müessir tedbirler ittihaz edebilmek kudretini göstermediği, ve be.ki de fazla vehim ve tereddüdün kurbanı olduğu görülüyor. Maginot hattının zırh ve beton'arı kâfi derecede muhafaza ve müdafaa kudreti verdiği için Fransız ordularının her tarafta zühur edecek hâdiselere çabuk yetişebilecek surette köylerde münasip vaziyetlerde hazır tutulmaları icap ederdi. İtalyan tehdidine de çok ehemmiyet vermemek lâzım gelirdi.

Alman'arın Belçikadan Fransaya doğru taarruz edebilmeleri tâ kırk senedenberi varit görülen bir imkân ve geçen 1914 harbinde de tatbik edilmiş olan bir plân icabı idi. Pek çok kimselerin Maginot hattı demek ve zırh ve beton'dan yapılmış pek kuvvetli, müstahkem mevzilerden mürekkep olan müdafaa manzumesinin Mans denizine kadar imtidat ettiğini pek yanlış olarak zannetmelerine mukabil Fransızlar bu hattın ancak Montmedy'ye kadar yayılmış olduğunu biliyorlardı. Dokuz aydanberi Montmedy ile Mans denizi arasında yapılabilen ve yapılabilecek şeylerin kâfi müdafaa kudreti husule getiremeyeceğini de herkes ile beraber general Gamelin de bildirdi. Esas Maginot hattının asıl mühim olan Rhin nehrine Montmedy arasında kısmını şimdi açık olan sol cemahtaki kısmından daha çok kısa o'duğu halde takriben on sene inşa edilmiş olduğu malûmdur. Kendisi harpten evvel sene'lerdenberi Fransız ordusunun en şükurmay reisi idi. Bunların hepsi kendisince malûm ve noksanları ikmal işinin de kendisine ait olduğu aşikârdı.

(Polonyaya yardım edeceğiz, onu kurtaracağız) diye kendilerini harp

ateşine atmış'ardı? Kendilerine doğru olan doğruya bir taarruz yoktu. Demek ki bir muvaffakiyet ve Almanyayı ezme imkânı görülüyordu. Böyle ise neden şimdi Almanyaya zırh ve beton kabukların arasından dışarı fırlayarak Belçika üzerinden ileri atılınca buna vâsi kudretli ve umumî bir mukabil taarruz ile icap eden darbe vurulamıyor? Almanyanın bu hamlesi beklenmedik bir hareket değildi; aylardanberi buna intizar usulüyle, Şu halde elde mevcut kuvvetler, lüzumu kadar basiret ve meharretle tertip edilmemiş ve bunlar düşman taarruzuna karşı silâhlet'e sevk ve idare edilmemişlerdir.

11 Mayıs tarihli makalemizin şimdiki ne olacak fikrasında şöyle yazılmıştı:

(Almanya, müttefikleri şimdi Belçika ovalarında lâyiki'e hazırlanmış yerlerde savaşta cehbediyor. Eğer Alman ordusunun Polonyada tatbik etmiş olduğu yıldırmı taarruzu usulüne müttefikler karşı koyabilecek derecede hazırlanmış iseler netice olarak için ümitli olabilir. Aksi halde Norveç misali tekrâr edebilir... Şu halde iş Belçika ordusile beraber müttefiklerin, Fransanın doğu şimal hududunda gerisinde hazırlanmış olacakları müdafaa mevzine çekilmeğe müncer olur. Eğer böyle o'caksu bu işi, Belçika da hırpalanmadan ve Belçika ordusu bitkin bir hale gelmeden o ordusu Fransız hududuna çekip Belçikayı, kale'eri müstesna, tahliye etmek daha muvafık olur. Maginot hattının şimal denizine kadar uzatılmış o'duğu söyleniyor. Zannıma göre bu hattın en kuvvetli kısmı, İsviçre ile Belçika hudutları arasındaki kısmıdır. Belçika - Fransa hududu gerisindeki kısmı o kadar kuvvetli değildir. Eğer böyle ise, müttefik ordular, tabii, şimdiye kadar geçen 9 ay zarfında bu noksanı ikmal etmişlerdir. O zaman iş yine cephe muharebesine müncer olur. Eğer işte ihmal varsa, eğer Belçika ovalarında düşmanla kat'î neticeli sahra muharebeleri veya az hazırlanmış müstahkem mevzi

(Devamı 6 ncı sahifemizde)

1914 de Almanların korkunç sulh şartları

Almanya yine 1914 de olduğu gibi bütün kuvvetleriyle Fransaya yüklenmişlerdir.

Yine 1914 de olduğu gibi Belçikayı çignemisler, Fransaya girmişlerdir. Paris'e sarkmağa çalışıyorlar. Tarih bir tekrârdür. (25) sene fazla ile şahidi olduğumuz hâdisat aynen tekrâr etmektedir. Alman savletinin kırılacağı yeni bir Marn, yeni bir Verdun, da doğacaktır.

1914 de Almanlar zafer kavuşacaklarını zanneder etmez sulh şartlarını ileri sürmüşlerdi. Bu şerait o zamanki Almanyanın Vaşington sefirini Kont Bernstorff tarafından ilân edilmişti. Sefir bunlara Almanyanın «Evamiri Aşere» si diyordu:

1 - Fransanın Cezair, Tunus, Fas dahil bilâistisna bütün müstemlekerinin istirdadı.

den fazla arazi, 15 milyon nüfus).

3 - On milyar altın frank tazminat.

4 - 25sene müddetle Alman mallarının gümrüksüz serbestçe Fransaya girmesini temin eden bir anlaşma.

5 - 25 sene müddetle Fransada askeri mükellefiyetin ref'i.

6 - Bütün istihkâmâtın tahriri.

7 - Fransa tarafından 3 milyon tüfek, 3 bin top ve 40 bin beygir teslimi.

8 - Karşılıksız olarak Alman menşeli mallara patenta hakkı.

9 - Fransa tarafından İngiliz ve Rus muahedesinin feshi.

10 - 25sene müddetle Almanyaya ile bir ittifak muahedesi.

Zafer ümidi daha belirirken bu kadar ileri varan bir milletin hakiki bir zafer temini halinde ne derecelerde korkunç olacağını yukarıki şerait göstermeğe kâfidir.

Günün yazısı

Tiyatro mu, Sığınak mı?

(Başmakaleden devam)

malzememiz ve kendi paramızla yapılabildiğini birkaç defa isbat etmiştir. Bunun en yakın ve en tarihi misalini de Taksimdeki güzel gazino teşkil eder. Bu muhteşem gazino, malûm olduğu üzere, beş altı ay içinde ve üç dört yüz bin lira sarfı ile, mübâsıran Türk mimari, Türk kalfası ve Türk işçisi ile yapılmıştır. Ve zannederiz, muhterem İstanbul valisinin en ziyade itihaz ettiği eserlerden biridir.

Şurasını ısrarla tekrar ve temin edelim, ki şimdi yine bu gazino bahsini ortaya atıp ta Bay valimizi izlemek en istemediğimiz bir şeydir. Muhterem Lütfi Kırdarın İstanbul'a geldiği günler ne kadar sevindiğimizi ve hele aylardanberi bir v'rance halinde bırakılan Eminönü meydanını bir hafta içinde temizletip İstanbulun en işlek bir yerini islah ettiği vakit ne kadar memnun olduğumuzu asâ'î unutmamak. O zaman Bay valiyeye karşı, bütün İstanbul halkında büyük bir alâka uyanmıştı. Hele valinin, şu şirketi meclisi idaresi re'sliği sıfatıyla verirken külliye'yi parayı da derhal ve şiddetle reddetmek suretille gösterdiği feragat ve istikamet halk üzerinde daha büyük tesir bırakmıştı. Bay vali Kırdar, bugün yine aynı faal, aynı hüsnüniyet sahibi ve aynı müstakim ve feragatkar insandır. Böyle bir insani neye üzelim? Onun sevkini neye kıralım? Bunu yapmak ne insafsıdır, ne de İstanbul'un menfaatine kâfi t'atiftir.

Bu cihetleri böyle tasrih ettikten sonra şurasını da ilâve etmek mecburiyetindeyiz, ki Bay Lütfi Kırdar da, faydalı işten ziyade, süslü ve gösterişli işlere daha ziyade meyil vardır, bunu da iddia eden biz değiliz, şimdiye kadar yapılan ve gözönünde duran eserlerdir.

Nitekim işte şimdi de, b'husus dünyanın her tarafından gelen bir takım tatsız tutsuz haberlerle gazetele-rih sahife'eri dolduğu ve herkesin ister istemez endişeye düştüğü bugünlerde, meselâ hastahane'ere müstacelen sığınak yapılmadığına, tiyatro inşası ve M-Prostun meşhur imar p'ânının teferriat'ine uğuşılmadığına.

Yine tekrar edelim, maksat, kolay bir mevzu üzerinde halkın hosuna gidecek ben on satır karaharak bu sütunu doldurmak ve bir suretle Bay valiyi izlemek değildir. Zaten bugünkü vaziyet, görülmüş, geçirmiş muharebelerin, böyle küçük ve has' düşünmelerle yazı yazma'arına aslâ müsâit değildir. Dava daha çok yüksektir, daha çok şum'ül'ü ve daha çok hayati ve binaenaleyh meselenin gerek Bay valinin muhterem şahsiyet'eriyle, gerek bizim nâ'z şahsımızla hiçbir alâkası yoktur.

Bütün mese'e, bütün dava, garp'teki cehennemî ateşin böyle her tarafta buluşmak istidadını gösterdiği bu vahametli günlerde, hepimizin aynı gaye etrafında toplanarak, aynı mühim ve müstacel işler üzerinde fikir ve karar birliğini temin ederek hazırlanmaktan ibarettir. Dün yine bu sütunlarda, hâdisatın arkasına takılarak onun istediği yere sürüklenmek değil, bilâkis hâdisatı önlemek en basit hikmet ve basiret icabı olduğunu yazmıştık.

Bu düstür, yalnız garp cephesinde vatanlarımızı kurtarmak için şimdi çırpınmakta olan Fransız erkânı hükümeti için değil, hattâ İstanbul her hangi bir gazeteci'si ve en küçük bir ferdi için bile ittibar e'zam bir düstürdür.

Ebüzziya Zade
VELİD

Gazete sahifeleri tahdit ediliyor

Ankara, 20 (Hususi) - Gazete sahifelerinin tahdidi hakkındaki Heyeti Vekile kararı bugünkü Resmî Gazetede çıkmıştır. Karar 26 mayıstan itibaren tatbik mevkiine girecektir.

Fransız gazete'leri iki sahifeye iniyor

Paris, 20 (A.A.) - Bu sabahki gazetelerde şu haber okunmuş: Paris matbuat sendikası kararile, gazeteler 21 mayıstan itibaren iki sahife olarak çıkacaktır.

HARP HATIRALARIM

Yazan: Gı. Ali İhsan Sâbis

(Eski Birinci Ordu Kumandanı)

Her hakkı mahfuzdur.

Grup Kumandanı Müdahale ile Münakaşamızı Durdurdu

Birinci Kısım - Cihan Harbi İkinci Fasıl - Cihan harbinin zuhuru ve seferberlik ilânı - 20 -

Her şeyden evvel Türklüğü ve Türk vatanının ve milletinin menfaatini düşünmeğimi tabiidir. Ben den nasil, körü körüne, Alman veya sair ecebi dostluğu, daha doğrusu ecebi uşaklığı beklenebilir? Ne Alman, ve ne sair hiçbir ecebiye ne dost ve ne düşman fikir ve temâyülleri yoktur. Yalnız Türklüğün menfaatine muvafık olduğu ve Türk lüğe hürmet edildiği için, milli haklarımız ve vazifelerimiz takdir olduğunda müddetçe Türklüğe bu takdiri, bu hürmeti es'rgemiyen ve yardım eden ecebileri, severim. Hususi bir kompliman veya menfaatle beni ecebi uşaklığına kimse sevkedemez.

Garp medeniyetini sevmek ve takdir etmeğimi de kendi milletimin bunlar gibi yüksek bir medeniyete ve refaha vasil olmasını şiddetle arz etmeğimden ileri gelir. Ecebilerin körü körüne meddahlığını veya onların aleyhinde atıp tutmayı da yapmam. Bunlar hakkında yapacağım fikri veya meddî hareketler, muameleler ancak bütün Türk milletine ve vatanına yardım ettikleri müddetçe, onlara hoş gelecek bir tavırla olabilir; şahsına yapılacak hususi muameleler veya temin edilecek menfaatlerle kolayca satın alınabilecek adam değilim. Türk vatanına ve milletine yardım bahis mevzuu olmadıkları yerlerde ise ecebeler hakkında sadece objektif düşünür ve realiteye göre müteale ve muamele yaparım. Bunun için Liman Paşanın (az Alman dostu) demesi eksiktir. (Alman düşmanı) deseydi daha doğru yazmış olurdu; çünkü onun bu müteale için istinat ettiği vakalarda ben hakikaten Alman düşmanı olarak davrandım. Bununla beraber Almanların içinde bize hayırhahlık edenler eksik değildir. İrakta temas ettiğim Golc paşa harp akademisinde muavin iken bana tabii ve sevkulceys sahasında birçok şeyler gördüm. Yarbay Aubert ve keza aynı akademide harp tarihi ve sevkulceys sahasında yine bir çok şeyler öğrendim. Bunların hizmetlerini takdirle yâd ederim ve onlardan ettiğim istifadeden dolayı kendilerine ayrıca şükran borcumu burada tekrar edeyim. Hele Aubert hiss yatında da o kadar kibar ve Türk hayırhahı idi ki hayran olmamak kabil değildi. Sade bizimle değil, Türk neferleriyle, Türk köylülerle temaslarında bile aynı hayırhahlığa şahit olurum. Keza Almanyada tahsilde iken, Alman ordusunda hizmet ederken bazı hayırhahlara rast geldim, fakat çoğunda Türklüğü hakir görmek hissini sezerdim. Hattâ diyebilirim ki Almanyaya giderken dest ve takdirkar gitim; avdetde Almanların bizim hakkımızda iyi his ve fikirler beslemediklerine kani ve onlara düşman olarak döndüm. Bu his, sonradan harp akademisinde Aubert ve Von Lassar ile beraber çalışırken onlara dost olmağımıza mâni olmadı. Fakat cihan harbinde bazı Almanların yaptıkları fena muamelelerden ve bizi uşak gibi kullanmak istemelerinden dolayı imkân buldukça onların bu hareketlerini reddetmeğe ve hattâ fırsat düşünce ezmeğime de mâni olmadı. 1918 senesi temmuzunda Batımda Kafkas ordular grubu karargâhında, Bağdadı istirdad için kumandanı olduğum altıncı ordu ile Dicle boyundan ve dokuzuncu ordu ile Tebriz, Tahrân, Hemedân, Germânşah, üzerinden yapılacak cephe ve çevirme hareketleri müzakeresinde grup erkânı harp reisi olan Alman albayına şöyle dediğim lâkırdı kalı-mamıştı: (Siz bir çilgünsünüz; bir taksim bir buçuk milyon mikyasında bir Kiepert coğrafya haritası üzerin-

de Türk ordularile sevkulceys taarruzları ve çevirme hareketleri yapmayı düşünüyorsunuz; Türk ordusunun böyle düşüncesiz hareketlerle kanını akıtacak kudreti artık yoktur. Taarruz, taarruz... Nedir bu çilgünlük; memleketimizin mühim bir kısmı düşman istilâsı altında; bunlara müdafaa imkânını temin edemezken nedir bu taarruzlar? Hem siz kendi memleketinizde dahi bu taarruz deliliklerle ordunuzu bitiriyorsunuz; zannediyor musunuz ki şimdi Paris istikametinde yapılacak olan sips'vri taarruzlarımız muvafak olacak. O da akim kalacak. Ordularımız büsbütün takatten kesilmeden evvel düşmanla müzakereye başlayıp iyi kötü bir sulh yapmak lâzımdır. Daha vakit geçerse işler büsbütün berbat olacaktır.) diye haykırmıştım. (Şimdi İstanbulda gidiyorum, Enver Paşaya da bunu izah edeceğim; ordumla böyle bir çilgüncü hareket icrasına asla tarafdar değilim) tehdidini ilâve etmiştim.

Grup kumandanı müdahale ile münakaşayı burada durdurdu. Bu esnada grup karargâhının bazı Türk erkânı harp zabıterleri ve bu meydana merhum Korgeneral Basri ve erkânı harp binbaşısı Naim Cevad Bey hayretle yüzüme bakıyorlardı...

İşte 1914 senesi yazında ordumuzda hizmet gören Alman zabıt ve generalerinin, Almanyanın Fransayı çabuk yere sereceği hakkındaki resmî, hususi iddiaları ve propagandaları da Almanyanın çabuk harbi kazanacağı ve Almanlarla ittifak ederek süratle harbe girmekliğimiz kanaatini, işin içyüzünü bilmiyenlerde ve daha yeni bir harpten mağlûp ve çok zayıfla çıktığımız ve zayıflığımızın bir sene de telâfi edilemeyeceğini idrak ve takdir edemiyenler nezdinde, hasıl ediyordu.

Eğer Almanyaya ve Avusturyaya, yalnız Fransa ve Rusya ve Sırbist'ine ile çarpışacaklarına bu kanaat ve iddia doğru idi. Fransa cephesinde, harbi iyi idare edilmek ve Rusyadan gelecek ilk zararları göze almak şartile, Fransız ordusunu 6-8 haftada kat'î mağlûbiyete uğratmak mümkün ve memuldü.

Fakat Alman harp plânının icabı, Belçikadan geçerek Fransaya taarruz edileceğinden ve bu cihet Alman erkânı harbiyesile temas edenlerce az çok malûm olduğundan, itilâf devletlerinin lehine terazinin gözüne, Belçika ordusu ve bunun mukavemeti ve Belçika münasebetile de İngiliz ordusu girecek ve ağır basacaktı. Almanların Belçikadan geçerek Fransaya taarruzu harpten evvel âdetâ gazete sütunlarına bile geçmiş ve gizli olmakta çıkmıştı. Evvelce Alman Genelkurmay reisi olan müteveffa Kont Şiliffen uzun zamanlar Alman erkânı harbiyesinde yaptığı tetkikler ve tatbik ettirdiği harp oyunları vesaire neticesinde evvelâ Fransız ordusuna taarruzu, Rusyaya karşı müdafaa kalmayı ve Fransanın da hakkından çabuk gelmek için İsviçre ile Belçika arasındaki hudud boyunda yapılmış olan Fransız istihkâmâtına çarpmaya rak ve onlarla oyalanmıyarak Belçikadan - icap ederse cebren geçip - Fransız ordusunun sol cenahına ve Belçikadan Parise doğru taarruz edilmesini esaslarının muvafık olacağı neticesine ve kanaatine varmış ve plânlar buna göre yapılmıştı. Diğer taraftan son senelerde İtalyanın vaziyeti de şüpheli görülmeye başlandı.

İtalya bundan evvel 913 de de St. bistana taarruz ile başlayacak harbi, tecavüzü mahiyette olacağını ve üçlü ittifakın müdafaa esasına müstenit olduğunu ileri sürerek harpten iğti- nap etmişti.

(Devamı var)

KADIN

1940 Mayısının İkinci Haftasında Moda Vaziyeti

En son baş, bluz ve eteklik modaları:

1 — Yanaklarda elmacıklar üzerine altık sürmek modası artık geçmiştir. Dudaklar üzerine ağzımızın biçimine ve esas renginize uygun surette sürülecek hafif ruj ile iktifa etmek lazımdır.

2 — Dar ve kısa bluzların

modası geçmiştir. İşlemeler de kullanılmamaktadır.

3 — Dar çizgili ve gömlek biçimi bluzlar modadır.

4 — Fazla geniş omuzlar ve dar, kısa kollar modaya uygun değildir.

5 — Göz alıcı renklerde lskoç kumaşından basit, kısa ve kurumlu eiekliler çok rağbet görmektedir.

BAYANLARA ÖĞÜT

Sıhhatli Ve Genç Kalmanın Sırlarını Biliyor Musunuz?

Zayıflık, şişmanlık

Bazı bayanlarımızın zayıflamak için çareler aradıklarını ve kendilerini gıdadan mahrum bırakmak veya ilaç kullanmak gibi müzir tedbirlere başvurduklarını duymaktayız. Evvelâ şunu söylemek isteriz ki zayıflamak için kendinizi vücudunuzun muhtaç bulunduğu kuvvetli gıdalardan mahrum kılmak veya müzir ilaçlar kullanmak çok fena neticeler doğurabileceği gibi güzelliğiniz için de mühlik darbeler tevliid eder.

Eğer mutlaka zayıflamak istiyorsanız tavsiyelerimize riayet etmek sizi gayenize ulaştıracaktır:

1 — Ekmek, hamur işleri, çikolata ve şekerleme yemeyiniz.

2 — Bol bol taze sebze, iskara et, meyva ve az şekerli kompostolar yiyiniz.

3 — Her sabah hiç olmazsa on beş dakika çok seri hareketlerle jimnastik yapınız.

4 — Denizden azami istifade ediniz, bol bol yüzünüz veya yol yürüyünüz.

Yeni Bir Şapka Ve Yağlık Sandal Modeli

Bugün karilerimize bir şapka ile iki lüks sandal modeli takdim ediyoruz.

Bu tavsiyelere riayet ediniz

Taze bir tene malik olmak için yirmi yaşınızdan uzaklaştığınız nisbette cildiniz için daha yağlı maddeler kullanınız.

Her gün masaj yapınız. Kuruşıkları bertaraf etmek için yüzünüzü fazla buruşturmak ve kaşlarınızı çatmak gibi hareketlerden sakınınız.

Güzel kokulu taze bir nefese malik olmak için sigara içmemek lazımdır.

Bundan başka günün muhtelif zamanlarında kurutulmuş limon kabuğu çiğnemenin de faydası vardır.

Dişlerinizin vaziyetle çok alakadar olmalısınız. Çehre güzelliğinin en mühim unsuru olan dişleri her akşam yatmadan evvel dikkatle fırçalayıp temizleyiniz. Dişlerin akşamdan yıkanması ve yataktan temiz bu lunması bu hususta yapılacak itinaların en başında gelir.

Burnunuzun, boğazınızın, bademciklerinizin vaziyetlerini de daima gözönünde bulundurmalısınız.

Güzellik ve sıhhat için en lüzumlu olan bir şey de hazım cihazınızın iyi işlenmesidir; hazımızı dikkatle takip etmeniz başlıca vazifelerinizdendir.

Amerikalı mütehasıs doktorlar dişlerin her gün macun veya diş tozu ile yıkanmasını müzir addetmekte ve bunun dişleri deşose ettiğini iddia eylemektedirler.

Bu tavsiyeye riayetle dişleri her gün en aşağı iki defa fırçalamak, yataktan fırçalamayı bilhassa ihmal etmemek ve haftada iki defa dişçinizin tavsiye edeceği bir diş tozunu istimal etmek muvafık olur.

Dişleri yıkadıktan sonra temiz ellerinizle ve parmaklarınız vasıtasıyla diş etlerinize bir müddet masaj yapmak lazımdır. Dişleri fırçalarken oldukça sert bir fırça kullanmamız ve dişlerinizi her istikamette, yani yukarıdan aşağıya ve aşağıdan yukarıya, üst taraflarından ve yandan ve arkadan temizlemeniz lazımdır.

Bu sayede parlak ve temiz dişlere malik olursunuz ve yanak adaleleriniz ve yanaklarınız esas vaziyetlerini muhafaza ederler.

Endamınızın incelliğini muhafaza için midenizi büymemesi ve göbek bağlamamanız lazımdır geldiğini unutmamalısınız.

Bunun için gayet yavaş yemek yiyiniz, yemeği ağzınızda adamakıllı çiğneyiniz, yemek yerken sigara içmeyiniz ve teabinda doktorların fikrini alınız.

Nasıl yapmalı?

İpek çorapları temizlemek için; Sabunlu ılık suda yıkamak ve hafifçe çitilemek lazımdır.

Krep döşin bir kombinezonu ütöllemek için; fazla kızgın olmıyan bir ütü kullanmak, kombinezonun he-nüz biraz rütubetli olmasına dikkat etmek lazımdır.

Teklifli misafirinizin yemek masasındaki mevkii; ev sahibesinin sağ tarafıdır.

Fasulyeyi iyi pişirmek için; akşamdan suya salıp bırakmak lazımdır. Vernikli bir masayı temizlemek için; yumuşak bezle ve sabunlu su ile silmek lazımdır.

Patatesleri suda pişirmek için; evvelâ yıkamak, ondan sonra kabuklarını çıkarmadan pişirmek ve pişirdikten sonra kabuklarını ayıklamak lazımdır.

Yünlüleri yıkadıktan sonra kurutmak için; iki havlu arasında suyunu aldıktan sonra gölgede ve havadar bir yerde bir çarşaf üzerine yaymak lazımdır.

Siyah yünlüler üzerindeki yağ lekelerini temizlemek için; amonyaklı su ile silmek lazımdır.

Yünlü bir gömleği yıkamak için; sabunlu ılık suda çitilemek lazımdır. İskara etleri iyi pişirmek için; evvelâ hafifçe yağlanmış, tuzlanmış ve biberlenmiş olan eti kızdırılmış olan iskaraya yerleştirmek lazımdır.

Bir hasır şapkayı temizlemek için; yarı yarıya su ve limon usaresine batırılmış olan bir süngerle sil-dikten sonra üzerine hafifçe kükürt tozu serpmek lazımdır.

Gümüş takımlarının paslarını temizlemek için; sıcak sirke ile yıkamak ve tahta talaşı içinde kurutmak lazımdır.

Ne pişireyim?

Birinci liste

Kimyonlu köfte
Ispanak kavurması
Kayısıgı tirit

İkinci liste

Terbiyeli köfte
Havuç kızartması
Sütlâğ

olarak da sabahları yapacağımız jimnastik hareketlerinde karın adalelerini kuvvetlendirecek surette hareketleri ihtiyar etmelisiniz.

İnce ve mütenasip bir endamın muhafaza edilebilmesi için jimnastik yapmak şarttır.

Asker Gözile:

Belçika ve Fransada Alman Taarruzu

(Baş tarafı 5 inci sayfamızda) muharebeleri yapılsa müttefikler müşkül vaziyete girebilirler.) Keza 15 Mayıs tarihli yazımızın baş taraflarında da şöyle denilmisti: (Eğer Belçikadaki müttefik kuvvetleri Anvers - Brüksel - Mons) hattına kadar geri çekip buraya kadar ilerleyecek Alman ordularının sol yanına (Montmedy - Sedan - Maubeuge) hattından müttefik ordular kuvvetli bir mukabil taarruza kalkarlarsa ve bu taarruzu başa çıkarabilirlerse ancak o zaman bu vaziyet düzelebilir.)

İşte bu yazılarda işaret edilen faydalı hareketlerin hiçbirini yapılmamış, bilâkis Belçika içerisinde düşmanla muharebe kabul edilerek ordular yıpratılmış ve şimdi de düşmanın Paris istikametindeki taarruz ve tazyikini durdurmak için güçlük çekilmekte dir.

General Gamelin'in vazifesinde kifayetsizliğini artık anlayan Fransa ve İngiltere 18 Mayısta ehemmiyetli bir karar vermişler ve General Weygand'ı acele tayyare ile Parise çağır-mışlardır.

Weygand geçen Cihan Harbinde Mareşal Fosun erkânıharb reisi idi. Bu harpten sonra da Fransa Genelkurmay reisiniğini yaptı. Sonra yaşını doldurduğundan tekaüt edildi.

(Realite) hiç hatır ve gönül bilmez: Sırası düşünce keskin baltasını vurur. Muktedir bir baş olan Weygand'ın vaktinden evvel tekaüdü bugün yüz binlerce Fransız çocuğunun hayatına mal olmuştur. Şimdi 72 yaşında olan emekli general harp baş layınca yine bir kadirşinaslık eseri olarak Fransız şark ordularına başına getirilmiş ve üniforma giymiş idi. Burada bir harp başlamamış olmakla beraber kitalarını idare hususunda liyakatini göstermiş ve uçaklarla kâh Ankaraya, kâh Kahireye ve kâh Parise gidip gelmeleri vücutta zindeliğini de anlatmıştır. Şimdi Gamelinin yerine getirilmesi düşünülmüş ve 19 Mayısta Parise gelince muvafakati alınarak Weygand'ı başkumandanlık vazifesi tevdi olunmuştur. Keza geçen Cihan Harbinin yegâne berhayat kalmış Fransız Mareşali olan Verdun kahramanı 84 yaşındaki ihtiyar Petain fikrinden istifade edilme üzere 18 Mayısta Başvekil muavinliğine getirilmiştir; ve ilk hizmetini de Weygand'ı başkumandanlığın 19 Mayısta verilmesinde göstermiştir.

Almanya'da dahi buna benzer bir hâdise geçen Cihan Harbinde cereyan etmişti. 65 yaşında kolordu kumandanlığından tekaüt edilmiş olan Von Hindenburg'un ilk önce seferberlik plânında bir ordu başına geçirilmesi düşünülmemişti. Harp başladıktan sonra şark cephesinde Ruslara karşı harp vaziyetinin aldığı mü-nasebetsiz şekil üzerine bir köşede oturan Von Hindenburg hatıra gelmiş ve nihayet 22 ağustosta tekrar hizmete çağırılarak Ludendorff ile beraber şark cephesinde sekizinci ordu kumandanlığına tayin edilmiştir. Daha sonra tekml şark cephesi kumandanlığına ve nihayet bütün Alman orduları başkumandanlığına getirilmiş ve Mareşal olmuştur. Bu mareşallık o zaman Alman Genelkurmay reisi olan Moltkeye nasip olmadığı gibi bu defa da Gamelin'e de nasip olmadı. Kimbilir, emekli general Von Hindenburg gibi emekli general Weygand da yakında mareşal olacak ve mezar taşına emekli general değil, mareşal yazılacaktır.

Gamelin'i talisizliğine, müttefik kitaların iyice hazırlanmamış ve talim ve terbiyeye ve teşkilâtça bugünkü tank ve tayyare muharebelerine göğüs gerecek surette ihzar ve teçhiz edilmiş olmaları da tesir etmiştir.

Fransız harbiye nezareti namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zatın 18 mayısta ajans Havas tarafından negredilen beyanatında (Fransız kitaları tank hücumlarına gittikçe daha ziyade alıngmaktadır) sözü vardır. Bu da gösteriyor ki Norveç muharebelerinde göze çarpmış olan bu bal, yani muharebede tank ve tayyare taarruzları karşısında boealamak sade İngiliz kitalarında değil, Fransız kitalarında da vâki olmuştur. İtiraf etmeli ki bunun için çok hazırlanmak çok talim ve tatbikat yapmak ve za-bitlerle kumandanlık da çok kuvvetli ve soğukkanlılık bulunmak lâ-zımdır. Yeni İngiliz başvekil Çörcil-

Tarihi Tefrika

Türklerin elinde BİR MOSKOF ÇARI

YAZAN SİN TANJU

"Babam Allahtan İsterdi, Ben Kendim Yaparım,"

— Güzelliği her yerde bulurum. Fakat Papayı ziyaret etmeyi hiç düşünmedim.

— Hristiyanların sevgisini kazanmış olurlar. Haşmetpenahları, Türklerin müslüman olduğunu unutmamışlardır herhalde.

Petro bir müddet sustu.. Sonra sordu:

— Mösyö Lafor dedi, hazreti İsa'nın mezarı Türklerin elinde mi?

— Maalesef haşmetpenah.. Onların elindedir. Ve herhalde peygamberin ruhu da bu yüzden muazzeptir..

— İşte ben burayı Türklerin elinden kurtarmalıyım.. O zaman bütün hristiyanlığa bir hizmet yapmış olurum..

Vasiloviç söze karıştı.

— Haşmetpenah dedi.. Haşmetli babanız oranın Türklerden kurtulmasını Allahtan niyaz ederdi.

— Haşmetli babam niyaz ederdi.. Ben ise kurtarmağa azmediyorum..

Şeremetiyef söze atıldı:

— Petro dedi.. Sen mutlaka Türklerle harbedeceksin galiba..

— Ben Türkleri yakından tanımak için harbedeceğim, çünkü onların bana anlattığınız cesaret ve kahramanlıklarını ancak harberdersem görebilirim..

Mösyö Lafor, ve mühendis Jansen Petroyu tasdik ettiler..

Uzaktan etrafi çahırlarla çevrilmiş güzel Prebasladul gölü gözükmüştü. Sustular.. Bir müddet sonra göl kenarında arabadan indiler.. Petro etrafi tetkik etti. Mühendis Jansen izahat verdi.. Burada güzel bir gemi inşa edilecek, yurdürülecekti. Petro, her türlü hesapların yapılmasını istedi.. Bir saat kadar çalıştılar.. Bereket versin ki hava hafif bulutlu idi.. Sıcaktan o kadar müşkülât çekmiyorlardı. Biraz dinlendiler. Bu müddet zarfında ateş yakmış olan Vasiloviç, yanındaki uşaklar taze piliçleri kızartmaya başladılar. Yanındaki uşağad diyordu ki:

lin 19 mayıstaki nutkunda bilhassa şu sözler göze çarpmaktadır: (Almanlar hava bombardımanlarını, ağır zırhlı tankların hareketleriyle dikkate şayan bir surette telif ederek Maginot hattının şimalinde Fransız müdafaasını delmişler ve zırhlı arabalardan mürekkep olan kuvvetli kol lar ilk iki günde müdafaasız buldukları sahayı işgal ve tahribe başlamışlardır. Hatlarımızın derin bir surette giren bu tanklar otada telâş ve kargaşalık husule getirmişlerdir. Tankların arkasından kamyonlar içinde piyadeler ve kamyonların arkasında Alman kitaları yine halinde ilerlemekte dirler. Düşmana mukave met için ve hücum halindeki Almanlar en müessir surette vurabilmek üzere Fransız ordularının günlerdenberi devam eden yeniden gruplaşma hareketleri İngiliz hava kuvvetlerinden kudretli bir yardım görmektedirler.. Her iki taraf ta gayet tehlikeli bir vaziyette bulunmaktadırlar. Fransız İngiliz orduları ümit ettiğim gibi iyi bir surette idare edilmedikleri takdir de Fransız ordusu toplanmak, mukabil taarruz geçmekteki meşhur dehasını muhafaza ettiği ve eğer İngiliz ordusu mazide birçok misallerle gösterdiği metanet ve mücadele kuvvetini bir here daha gösterdiği takdirde sahnede ani bir tahavvül husule gelecektir.. Şu anın nezaketini gizlemek delilik olur. Fakat kalp ve cesareti kaybetmek, iyi talim görmüş, iyi teçhiz edilmiş üç dört milyon kişilik orduların birkaç hafta, hattâ bir kaç ay içinde motörlü arabaların bir başını ile mağlûp olacağını tahmin etmek daha büyük bir delilik olur.) derdi iyi tahlil eden bir nutuk..

Yarıncı ikinci makalede 14 mayıstan itibaren bugüne kadar cereyan eden muharebelerin ve hâdiselerin tafsilâtını tetkik edeceğiz.

Teşvikiye: 20 Mayıs 1940

Eski birinci ve altıncı ordu kumandanı emekli General Ali İsmail Sabis

— İyi geldik.. Altı saatlik yolu, dört saatte katedecek ancak bizim sarayın küheylanları olabilir..

— Doğru Mösyö Vasiloviç.. Çar hazretlerine bakınız. Nekadar keyifli.

— Doğrusunu söylemek lâzım gelirse, bana öyle geliyor ki Rusya ancak ilk defa bir hükümdara malik olabilecektir.. Allah korusa da Petroya bir şey olmasa..

— Neler düşünüyorsun Mösyö Vasiloviç.

— Olur, olur.. Ben neler görmüşüm oğul.

Petro seslendi..

— Yemek hazır mı Vasiloviç..

— Tamam haşmetpenah..

Hepsi yere yayılan sofranın başına geçtiler. Petro Şeremetiyefle alay ederek iştihâ ile yemekleri yedi. Votkalar da çekildi.. Sonra biraz göl kenarında hep beraber gezindiler.. Proje tamamen çizilmişti.. Jansen bu göl kenarında yapılacak bir kulübede bir kaç adamla ikamet edecek. Beş on amele Petroya güzel bir gemi yapacaklardı. Bu küçük bir yelkenli olacaktı.. Petro burada hem yüzmek, hem yelken kullanmak hem de denizcilik öğrenecekti. Sonra bir gün askerlerle buraya gelerek onlara da gemicilik ve denizcilik öğretilecekti. Belki de bir kaç çadır getirecek burada bir kaç gün kalacaklardı. Şeremetiyef de değerlerine bu güzel sürprizi söylememeye söz vermişti..

Gölde tatbikat

Sonbahar artık köye girmiş sayılırdı.. Yapraklar sararıyor, dökülüyor, ağaçlar mütemadiyen yerlerinde sağa, sola sallanıyor, zikreder gibi bir vaziyet alıyorlardı.. Kırların rengi bile uçmuştu.. Soğuklar hissediliyor, kuşların bir kısmının ortadan kaybolduğu gözükiyordu..

Sabahları yerlerde beyaz bir kirâğı tabakası vardı.. Kibar ailelerin bir kısmı Moskova göçe hazırlanıyordu.. Artık harp oyunları da kesilmişti.. Bir kaç zamandanberi Petro, Jansen, Vasiloviç, Şeremetiyef atlarla -Preyaslov- glüne gidip geliyorlardı.. Oradaki inşaat adamakıllı ilerlemişti.. Her halde bu sonbaharın son günlerinde, yeni geminin resmi küşadı yapılmalıydı.. Son bir defa daha her şeyi gözden geçirmek lazımdı.. Bu bitmek üzere olan mevsimin son değilse sondan herhalde birinci pazarı olan bu ıslak günün sabahında bu dört kişi güzel beygirlerin üstünde, ormanların dar yollarından süzülüp gidiyorlardı.. Yapraklarını döken ağaçların cılız gövdeleri, kadid olmuş dallarile, dökmiyenlerin canlılığı ne büyük te-zaddı..

Gök bulutlu idi.. İnsanın sırtını biraz ısıtan güneş kimbilir kaç ay sonra bu mahzun kırlara, soluk yüz-lü bayırlara aksedecekti?.. Hayatın ilkbaharla sonbahar diye ayırdığı bu iki mevsim ne kadar birbirinin zıddı idi. Birinde neşe, diğerinde hüznün hâkimidi.. Susuyorlar ve düşünüyorlardı..

Yine sükûtu Petro bozdu:

— Jansen, Şeremetiyef.. Bu gemiyi önümüzdeki pazar behemehal yurdürülecektir.. O gün için şöyle düşünüyorum.. Sabahın arabalarla, çocuklarla hareket ederiz.. Öğleden evvel geliriz.. Gemiye kızaklarından indirir.. gölün suları üstüne süreriz, demiri kaldırır, kancalarla kıyudan ayırılır.. Sonra da yelkenleri açarak açılırız.. Öğle yemeğini gemide yeriz.. Akşama kadar da gölde gezeriz..

Şeremetiyef:

— Peki amama Petro.. dedi. Hepimiz bu gemiyi göle sürebilecek miyiz.. Sonra bunu kim kullanacak? Petro bağırdı:

— Bizzat ben!..

(Devamı var)

nasıl NEWYORK SAMPİYONU OLDUM?

- 6 -

Âdem Baba Kılığında Geçit Resmi Yapıyorduk

— Ben de boks yaparım. Hatta Türkiye'den ileri gelenlerden biri idim. Yumruğunuza en çok dayanan rakibiniz hangisidi?

Tony Galanto, dedi bu adamın muhavemet ve cesaretini bütün boks hayatımda hiç bir rakibimde görmedim. Yaptığımız son maçın ikinci ravadunda en şiddetli yumruğumu şenesine yerleştirmiştim. Sendeleyerek iplerin dibine yuvarlandı. Fakat fiçi gibi vücudünden umulmuyacak bir sürat ve çeviklikle yerinden fırlayıp mideme beni yere yıkan yumruğu indirdi.

İşin şakası yoktu. Yumruklarına vücudümün bütün ağırlığını vererek zaten kapalı döğüşmüyün Galantoya yükledim. Dördüncü ravunda kadar durmadan yapıyordum. Bu yumrukların her biri daima karşımdakileri «knockout» etmişti. Fakat işte Tony hâlâ döğüşe devam ediyordu. Artık ellerimin kemikleri sılamaya başlamıştı. İki ravund daha dayansa belki ellerimin acısından vuramaz bir hale gelecektim.

Her halde fazla konuştumuza hükmeden sarı yanaklı gözlüklü mevecer bir adam geriden gelen iki izbandu gibi ezik burun ve kulaklıya ufak bir işarette bulundu. Derhal sağ ve soluna yanaştılar ve Amerikan lehçesiyle:

— Biraz hızlı yürü, topuklarını görülmü!

Dediler. Yapacak hiç bir şey yoktu. Uzaklaşırken Joe Louis:

— Nevvorka döğüşmeye gideceğim!

Diye seslendi.

Bu büyük şampiyonlar galiba hep tatlı adamlar oluyor. Her halde Joe Louis ringin içinde kaplan kesilmesine rağmen gördüğüm, tanıdığım erkeklerin en sakini, adalece, âsabece,

Günler geçiyor, elim bir türlü iyi olmuyordu. Şiş imişti. Fakat yum-

ruk sıkılmak şöyle dursun, sol elimle bir kahve fincanım bile kaldıramıyordum.

Golden Gloves turnelerine girebileceğimi kulübden söylemişlerdi. Hemen yeti tertibiyeden doktor muayenesine çağırılan bir davetiye aldım. Doğru kulübe koştum. Jack Apples'e:

— Aman elimle bir çare!

Dedim.

— Telâşlanma, dedi, biz burada oldukça elbet çare bulunur.

Ve muhtelif eczalarla elimi dondurdum. Sıhhi muayene News - Biulding'te idi. Oraya vardığım zaman deşetli bir kalabalık koridorları doldurduktan sonra sokağa kadar taşmıştı. Yakalarında komiteden olduklarını bildiren geniş kordelâli rozetler taşıyan bir takım gene bizi asker dizer gibi dörder yaparak sıraya dizdiler. Manga manga «asansörlere» dolup on sekizinci kata çıkıyorduk. Burada soyunma odaları vardı. Âdem babamız kıyafetine girdikten sonra elimiz üzerinde isimimiz, yazımız yazılı kartlar, mütehasıs doktorlar önünde resmi geçide başlıyorduk.

Her talib inceden inceye muayene ediliyordu. Göz, kulak, boğaz, burun; diş; adalat; kalb; ciğer; hattâ ayak parmaklarının arası bile yoklanıyor, ayrı ayrı mütehasısın elinden geçiyordu.

700 akşam 750 kişi çürüğe çıkarıldı. 7000 kişi Golden Gloves boks müsabakalarına iştirak ediyordu. Benim ağırlığımda 800 kişi vardı.

İşin en güç tarafı bu maçlarda ufak bir yara almak, meselâ kaşı yırtılmak gibi bir şeyle insanı müsabakadan evvel sıhhi muayene ve tartılmaya vardı. Bir evvelki maçtan şakaklarda, burunda, kaburgalardaki herhangi bir arıza maçlara devam edememek için sebep teşkil ediyordu.

(Devamı var)

İKTİSAD İŞLERİ:
Almanya ile 20 milyon liralık bir ticaret anlaşması için müzakereler yapıyor

Amerikadan gelen demirler

Yeni ithalât birlikleri

50 milyon liralık tayyare siparişi

Cephedeki vaziyet

Harbin vaziyeti

İngilterede sını müesseseleri devlet kontrolüne giriyor

Vaziyet nazik

Fransız topçusunun bombardmanı

Almanlar Laonu Fransızlardan Aldıklarını Bildiriyorlar

(1 nci sayfadın devam)

Şimalde Belçikada müttefiklerin sevkuleyç ricatleri, umumiyetle müsaid şerait dahilinde cereyan etmektedir.

İngiliz kıtaati, kendi gerilerine doğru Almanların yapmış oldukları taarruzları taretmişlerdir.

Merkezde Saint - Quentin'in şimalinde günlerce İngiliz, Fransız ve Alman tankı arasında şiddetli bir muharebe cereyan etmektedir. Kıtaatın mütemadî med ve cezri muharebenin mevkiini tayin etmeğe imkân vermemektedir.

Aisne nehrinin sol sahilinde Almanlar, Rethel mümtakasımın cenebuna bir takım müfrezeler sevk etmişlerdir. Bütün bu müfrezeler, geceleyin esir edilmiştir.

Montmedy'de Alman piyadesi, çok müthiş bir topçu hazırlığından sonra muazzam kütleler halinde Maginot istihkamlarına taarruz etmişlerdir. Fakat bu taarruz düşmana veridilen ağır ziyatla tardedilmiştir. Yalnız bir nokta müstesnadır, bu noktada Almanlar her ileri kazamati işgal etmeğe muvaffak olmuşlardır.

Diğer bütün mümtakalarda sükmün hüküm sürmektedir.

Almanların işare ettikleri galan haberler

Paris, 20 (A.A.) — Askerî harekâtın sevk ve idaresi hususunda Fransız yüksek kumandanlığı ile İngiltere hükümeti arasında ihtilâflar mevcut olduğuna dair Almanlar tarafından ileri sürülen iddialar salâhiyet tar mahfellerde tamamen hayal mahsulü olarak tavsif edilmiştir.

Aynı mahfellerde bu iddianın İngiliz - Fransız blokunu ayırmağa matuf yeni bir manevra olabileceği ilâve edilmiştir.

Veygand Foşun liyakatli bir halefidir

Paris, 20 (a.a.) — Muharebenin inkişaf halinde bulunduğın bir zamanda General Weygand'ın tayini Fransız mahfillerinde memnuniyetle karşılanmaktadır. Bu mahfiller Weygand'ın evvelce de bu makâmı işgal ettiği ve mumaileyhin muharebenin cereyan ettiği sahayı içre tanıdığı beyan edilmiştir.

Aynı mahfillerde hasıl olan kanaate göre, hareket harbinin mütehasısı olan Weygand dikkate şayan bir intibak meziyetine maliktir.

Mezkûr mahfillerde netice olarak şöyle denilmektedir:

Weygand, sūr'atî başta gelen bir vasıf addeden en büyük tabiyecilerden biridir. Genral büyük seflere ve askerlere mahsus bütün müzyetlere maliktir. Onun bilgisi, kat'i azmi ve dinamizmi düşmanın cūr'etine galebe çalacaktır. Motörli harbin sūr'atî Weygand gibi çevik vaziyetleri çabuk kavrayan bir kumandanı gafil avlayamayacaktır.

Weygand, Mareşal Foch'un liyakatli bir halefidir.

Harbin vaziyeti

Londra, 20 (a.a.) — Röyter ajansının askerî muharriri bildiriyor:

Almanların Fransadaki taarruzu iki defa istikamet değıştirmiş ise de bu günkü istikametini muhafaza etmektedir. Hücum şiddetinin Alman motörli kuvvetleriyle işare depoları arasındaki mesafe uzadığı nispette kırılacağı ümid ediliyor. Almanların Saint-Quentin'in garbindaki son ileri hareketlerinin Arras ve Calais yolu ile denize ulaşmak gayesini güttüğü anlaşılmaktadır. Almanların Fransız ordusunu İngiliz ve Belçika kuvvetlerinden ayırmak ümidinde olmaları muhtemeldir. Fakat, Fransızlar da kudretli bir surette makineleştirilmiş kıt'alara malik bulunmaktadırlar ve Almanların Sedan'a nüfuz ettiklerinden beri yeni mevzilerini büyük bir sūr'atle işgal etmişlerdir. Almanların karşılaştıkları zorluklar, tankları tarafından Fransız hatlarında bir ceb açılan bölgeye sūr'atle piyade kütlelerini nakletmektedir. Alman piyade birlikleri eski sistem üzerine teşkil ve tertib edilmiştir. Bu fırkaların nakliyatı yüzde 80 nispetinde atlarla yapılmaktadır. General Weygand'ın müdahalesinin hayret verici bir atiklikle yapılması imkânı vardır.

Vaziyet seyyal bir manzara arz etmekte ve kuvvetli bir mukabil taarruz müskül olmakla beraber, Almanların bitkinlik ve işare kılığı neticesinde duracakları saat gelecektir.

Fransız topçusunun bombardmanı

Bâle, 20 (a.a.) — Fransız ağır top-

Almanlar Laonu Fransızlardan Aldıklarını Bildiriyorlar

(1 nci sayfadın devam)

Fransada komünist sabotajına karşı

Paris, 20 (Husus) — Fransa hükümeti, bugün neşrettiği bir kararnamede Almanlar tarafından yapılan propagandaya ve çıkarılan türlü türlü şayialara karşı alınan tedbirler meyanında, imalâtî harbiye fabrikalarında çalışmakta olup hükümetten müsaade almadan işinden ayrılan amelenin şiddetle tecziye edileceği bildirilmektedir.

Le Temps'in makalesi

Moskova, 20 (Husus) — Paris'ten verilen malûmata nazaran Fransız askerî mahfelleri, Almanların böyle müthiş ve çok devamlı taarruzlarını katiyen beklemediklerini itiraf etmekte ve vaziyetin son derece vahim olduğunu gizlememektedirler.

Diğer taraftan Le Temps gazetesinin askerî muharriri, bugünkü makalesinde, artık hakikatın gizlenmesi lâzımgeldiğini, vahametn son haddini bulduğunu ve Fransanın alâlecele bol miktarda tayyareye ihtiyacı olduğunu yazmaktadır.

Paris'i Bordeauxya naklediyorlar

Newyork, 20 (Husus) — Fransadan gelen haberlere göre Fransız hükümeti Bordeaux şehrine nakledilmek üzere hazırlıklarda bulunmaktadırlar. Malûm olduğu veçhile geçen Harbi Umumide de hükümet yine Bordeaux'ya nakledilmişti.

Almanlar 1500 tayyare kaybetmişler

Newyork, 20 (A.A.) — New-York Post gazetesi, Almanların motörli 12 fırkasından 11 tanesinin garp cephesinde cereyan eden harekâta iştirak ettiğini yazmaktadır.

Vaşington resmî mehafiline Paris'ten telefonla gelen, sansür edilmiş bir habere göre, Fransız resmî mehafili, vaziyeti hâlen şöyle görmektedir:

Taarruza iştirak eden motörli 11 Alman fırkası, ağır ziyat vermiştir. 1500 Alman tayyaresi tahrir edilmiştir. Almanlar, kuvvetlerini o kadar israf etmişlerdir ki, aynı derecede büyük bir taarruz daha yapacak halde değıllerdiler. Umumi kanaat şu merkeddedir ki, eğer Almanlar şimdi durdurulursa ebediyen durdurulmuş olacaktır.

5 fırka tank ile hücum ediyorlar

Paris, 20 (A.A.) — Alman yüksek kumandanlığının ordunun sol cenahını kat'i neticeyi istihale memur ettiği şimdi gittikçe teyyüt etmektedir

Sambre ile Oise arasında 50-60 kilometrelik bir cephe de faaliyette bulunan motörli kuvvetler 4 veya 5 zırhlı fırka olarak tahmin edilmektedir. Bu kuvvetler bütün Alman taarruzlarının hedefi olan garp istikametinde gayretlerini sarfetmektedirler. Ötede beride cereyan eden diğer muharebeler, görünüşe göre, garp istikametindeki umumi harekete yardım etmeğe matuf şartırta hareketleridir. Fakat Alman tankları şimdi motörli Fransız ve İngiliz kıtalarıyla karşılaşmaktadırlar.

50 milyon liralık tayyare siparişi

Santa - Monica (Kalifornya) 20 (A.A.) — «Douglas Air Craft Company» n'in reisi Donald Douglas İngiliz - Fransız mübaayaat komisyonunun elli milyon dolarlık «Douglas» bombardıman tayyareleri ismarladığını bildirmiştir. Bunlar dünyanın en süratli tayyareleridir.

Cephedeki vaziyet

Paris, 20 (A.A.) — Havas ajansından:

Askerî vaziyet şu suretle hülasa edilebilir:

Sol cenahta sevkuleyç harekât, Chamberai'nin şarkında kıtaatımızın kırılmaz mukavemeti, Saint - Quentin mümtakasımında Almanların garp istikametindeki tazyikleri.

Vaziyet, ciddi olmakta berdevamdır. Ancak 24 saatteberi büyük bir tebeddül vukua gelmemiştir.

Türkiye Coğrafyası Defterleri

Yazan : Fuat Gücüyener

Memleketimizin en ziyade muhtaç olduğu kitapların biri de coğrafya kitapları ve atlaslardır. Bu ihtiyaca ne kitaplarımız, ne coğrafyacılarımız tarafından, hattâ ne de hükümet tarafından henüz lâykikle takdir edilmediği için elimizde Türkiye'nin ne mükellem ve mufassal bir coğrafyası, ne düzgün, yanlışsız bir haritası vardır.

Harita olarak vakta erkâniharbiye mizin harita şubesi tarafından neşredilmiş olan (800,000) bir mikyasında sekiz paftalık bir harita vardır. Fakat bu haritanın varlığı ile yokuğu müsavidir, çünkü bunun ne yedi ve kimin tarafından satıldığı bilinmez ve tedariki de herhalde Avrupa'dan harita getirtmek kadar güçtür.

Halbuki bir memleketin ve milletin kendi coğrafyasını bilmemesi ve haritası olmaması, meselâ bir aile reisinin evinin taksimatını, odalarının mikdarını bilmemesi kadar garip ve mânâsızdır.

Coğrafyaya ve haritaya ihtiyacıımız böyle basit misallerle bu kadar bariz surette isbat edildiği halde, yu karıda da dediğimiz gibi, bizde memleketimizin hâlâ esaslı, yanlışsız bir coğrafya kitabı yazılmamıştır.

Ondan dolaydır ki, yeni bir Türkiye coğrafyası veya haritası neşredildiği görünce bundan çok memnun olur ve bu yeni kitabı alıp tebebbü etmekten, sahifelerini karıştırıp Türkiye'mizin sayısız tal'î hazineleri veya güzellikleri hakkında yeni bir şeyler öğrenmekten çok zevk alırız.

İşte, evvelce de bu sütunlarda bir eserinden bahsetmiş olduğumuz muallim Fuad Gücüyenerin neşretmiş olduğu (Türkiye coğrafyası defterleri) görünce sevindik. Vakia bu küçük kitapta Türkiye hakkında yeni malûmat yoktur, esasen eserin sahibi de kitabını böyle bir iddia ile ortaya atmamıştır. Fakat dokuz cülden müteşekkıl olan bu eserin bir hususiyeti var, Türkiye'nin mülki taksimatı mucibince her vilâyeti ayrı ayrı almış, o vilâyet hakkında tabii arzular, mülki taksimat, mahsulât nehirler, göller, demiryolları ve nüfusu hakkında bilinmesi icap eden ne kadar malûmat varsa hepsini bir sahifede hülasa etmiş, her sahifinin karşı tarafına da yazısız bir

Kayda lâykıktır ki, Sedan bölgesinde tek hatlı iki demiryolu mevcuttur. Bu da mühim kuvvetleri beslemeğe kâfi nakliyat sağlayamaz.

İngilterede sını müesseseleri devlet kontrolüne giriyor

Londra, 20 (a.a.) — Nevs Chronicle gazetesi, harb gayretini şiddetlendirmeğe maksadile hükümetin İngiliz sayninde cezri kontrol salâhiyetleri deruhide etmeğe karar verdiğini bildirmektedir. Bazı hususî müesseselerin hükümetin kontrolüne geçeceği muhtemeldir. Diğer endüstriler şimdiye kadar tatbik edilenden daha sıkı bir hükümet kontrolüne tâbi olacaktır.

Vaziyet nazik

Paris, 20 (a.a.) — Fransız Harbiye Nezaretinin beyanatta bulunmağa me mur müessili bugün şunları söylemiştir:

«— Umumi vaziyet ciddi ve hattâ bazı noktalar nazik olmakta berdevamdır. Fakat bu vaziyette son 24 saat zarfında ehemmiyetli bir değışiklik vuku bulmamıştır.»

Müessil vaziyeti şu suretle hülasa etmiştir.

«— Sol cenahta şimali Belçikada müttefikler sevkuleyç hareketlerine devam ediyorlar. Chamberai şarkında Alman hücumlarına şiddetli mukavemet gösterilmektedir. Almanların garbına doğru Chamberai istikametindeki tazyikleri devam etmektedir. Cephe'nin bütün diğer kısımlarında 24 saatteberi düşman tarafından sarfedilen bütün gayretler muvaffakiyetle defedilmiştir.»

Fransız topçusunun bombardmanı

Bâle, 20 (a.a.) — Fransız ağır top-

Vecizelerin şerhi

Kitaba para vermeye kıymıyan bir millet canına kıyar!

İnsan bilgisini arttırmak ve genişletmek, bilgisini sağlamlamak için kitap okur. Bu yolda göze alacağı her fedakârlık yerindedir. Her insan, buçünesine, az çok bir parayı, kitap için ayırmalı ve mesleğine yarıyan, zevkini, seviyesini yükseltmeğe yardım eden kitapları almalı, dostlarını memnun etmek istedikçe bunu kitap hediye ederek yapmalı; çocuklarını kitap ile sevinmeğe alıştırmalı, vel-hasil her aile muhitinde, her aile muhitinin dışında kitaba en büyük önemi vermeğe çalışmalıdır. Bu suretle milli kültüre de hizmet edilmiş ve umumi seviyenin de yükseltilmesine yardım edilmiş olur.

Fakat kitaba para vermemeğe «Bilgiye darbe indirmek» ise kendi canına kasdetmektir.

İnsan bilgisini arttırmak ve genişletmek, bilgisini sağlamlamak için kitap okur. Bu yolda göze alacağı her fedakârlık yerindedir. Her insan, buçünesine, az çok bir parayı, kitap için ayırmalı ve mesleğine yarıyan, zevkini, seviyesini yükseltmeğe yardım eden kitapları almalı, dostlarını memnun etmek istedikçe bunu kitap hediye ederek yapmalı; çocuklarını kitap ile sevinmeğe alıştırmalı, vel-hasil her aile muhitinde, her aile muhitinin dışında kitaba en büyük önemi vermeğe çalışmalıdır. Bu suretle milli kültüre de hizmet edilmiş ve umumi seviyenin de yükseltilmesine yardım edilmiş olur.

Fakat kitaba para vermemeğe «Bilgiye darbe indirmek» ise kendi canına kasdetmektir.

İnsan bilgisini arttırmak ve genişletmek, bilgisini sağlamlamak için kitap okur. Bu yolda göze alacağı her fedakârlık yerindedir. Her insan, buçünesine, az çok bir parayı, kitap için ayırmalı ve mesleğine yarıyan, zevkini, seviyesini yükseltmeğe yardım eden kitapları almalı, dostlarını memnun etmek istedikçe bunu kitap hediye ederek yapmalı; çocuklarını kitap ile sevinmeğe alıştırmalı, vel-hasil her aile muhitinde, her aile muhitinin dışında kitaba en büyük önemi vermeğe çalışmalıdır. Bu suretle milli kültüre de hizmet edilmiş ve umumi seviyenin de yükseltilmesine yardım edilmiş olur.

Fakat kitaba para vermemeğe «Bilgiye darbe indirmek» ise kendi canına kasdetmektir.

İnsan bilgisini arttırmak ve genişletmek, bilgisini sağlamlamak için kitap okur. Bu yolda göze alacağı her fedakârlık yerindedir. Her insan, buçünesine, az çok bir parayı, kitap için ayırmalı ve mesleğine yarıyan, zevkini, seviyesini yükseltmeğe yardım eden kitapları almalı, dostlarını memnun etmek istedikçe bunu kitap hediye ederek yapmalı; çocuklarını kitap ile sevinmeğe alıştırmalı, vel-hasil her aile muhitinde, her aile muhitinin dışında kitaba en büyük önemi vermeğe çalışmalıdır. Bu suretle milli kültüre de hizmet edilmiş ve umumi seviyenin de yükseltilmesine yardım edilmiş olur.

Fakat kitaba para vermemeğe «Bilgiye darbe indirmek» ise kendi canına kasdetmektir.

İnsan bilgisini arttırmak ve genişletmek, bilgisini sağlamlamak için kitap okur. Bu yolda göze alacağı her fedakârlık yerindedir. Her insan, buçünesine, az çok bir parayı, kitap için ayırmalı ve mesleğine yarıyan, zevkini, seviyesini yükseltmeğe yardım eden kitapları almalı, dostlarını memnun etmek istedikçe bunu kitap hediye ederek yapmalı; çocuklarını kitap ile sevinmeğe alıştırmalı, vel-hasil her aile muhitinde, her aile muhitinin dışında kitaba en büyük önemi vermeğe çalışmalıdır. Bu suretle milli kültüre de hizmet edilmiş ve umumi seviyenin de yükseltilmesine yardım edilmiş olur.

Fakat kitaba para vermemeğe «Bilgiye darbe indirmek» ise kendi canına kasdetmektir.

İnsan bilgisini arttırmak ve genişletmek, bilgisini sağlamlamak için kitap okur. Bu yolda göze alacağı her fedakârlık yerindedir. Her insan, buçünesine, az çok bir parayı, kitap için ayırmalı ve mesleğine yarıyan, zevkini, seviyesini yükseltmeğe yardım eden kitapları almalı, dostlarını memnun etmek istedikçe bunu kitap hediye ederek yapmalı; çocuklarını kitap ile sevinmeğe alıştırmalı, vel-hasil her aile muhitinde, her aile muhitinin dışında kitaba en büyük önemi vermeğe çalışmalıdır. Bu suretle milli kültüre de hizmet edilmiş ve umumi seviyenin de yükseltilmesine yardım edilmiş olur.

Fakat kitaba para vermemeğe «Bilgiye darbe indirmek» ise kendi canına kasdetmektir.

Kapanan Fırınlar

Bu hususta belediye hukuk işleri müdürünün mutaleaları soruldu

Belediye, fırınların aralarında anlaşarak bazı semtlerdeki fırınları kapatmaları hakkındaki neşriyat üzerine başladığı tetkiklere devam etmektedir. Bu hususta Belediye Hukuk İşleri Müdürlüğünün mutaleası sorulmuştur. Her semtin ihtiyacına göre, ve Belediye nizamlarına uygun ekmeğe çıkarıldığı takdirde vaziyete müdahale etmemek lâzımgeldiği kanaati de ileri sürülmekte ise de, Belediye İktisad Müdürlüğü, bu hususta Hukuk İşleri Müdürlüğünün vereceği raporu beklemektedir.

1500 ton şeker geldi

Evvelki gün limanımıza gelen bir Amerikan vapurule 1500 ton şeker getirilmiştir.

Şeker şirketi tarafından ithal edilen bu mallar fevkalâde ihtiyaç zamanında sarfedilmek üzere stok edilecektir.

Haber aldığımız göre şirket memleketimize külliye miktarda birkaç şeker partisi daha ithal edeceklerdir.

Yeni yolcu salonuna Atatürk ve İnönü'nün büstleri konacak

Temmuzun birinde açılması takarür eden Galatadaki yeni yolcu salonunun münasip bir mahalline Atatürk ve İnönü'nün birer büst veya hat birer Rölyeflerinin konulması. Münakalât Vekâleti tarafından li-manlar idaresine bildirilmiştir.

Müşabakamıza İştirâk Ediniz:

İKİ GÜNDÜR AĞZIMA LOKMA KOYMADIM.

T OH

BEN SOVYET RUSYASI KURDUM

LENİN

19 —

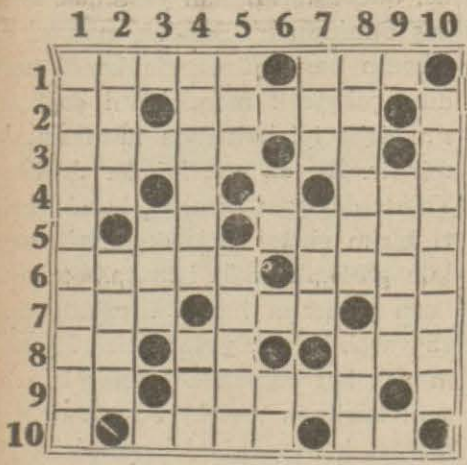
FOSFARSOL

KAN, KUVVET, İŞTİHA ŞURUBU

FOSFARSOL, Kanın en hayati kısmı olan kırmızı yuvarlacıkları tazeliyerek çoğaltır. Tatlı iştah temin eder, Vücutte devamlı gençlik, dinçlik verir. Sinirleri canlandırarak asabi buhranları, uykusuzluğu giderir. Muammi inkıbazlarda, barsak tembelliğinde, Tifo, Grip, Zatürrie, Sıtma nekahatlerinde, Bel gevşekliliği ve ademi iktidarda ve kilo almakta şayanı hayret faydalar temin eder.

FOSFARSOL'un: Diğer bütün kuvvet şuruplarından üstünlüğü DEVAMLILIK BİR SURETTE KAN, KUVVET, İŞTİHA TEMİN ETMESİ ve ilk kullananlarda bile tesirini derhal göstermesidir...
Sihhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.

Günün Bulmacası

SOLDAN SAĞA

1 - Tatlı bir madde - İbrahimîni muhaffifi; 2 - Mahal - Yıldırım; 3 - Asil - Tersine çevirin bir edat olur; 4 - Şöhret - Harf - Birinin malı; 5 - Bir cins hububat - Teşekkür; 6 - Frenkçe bir isim - Bir cihet; 7 - Ka-ba - Yarın - San'at; 8 - Sorgu edati - İki harf - Bir stüdyo; 9 - Bir âza - Sakat - Bir harf; 10 - Temiz etme - Canı acıyan söyler.

YUKARIDAN AŞAĞI

1 - Dua etmek; 2 - Bir emir - Eğri; 3 - İki harf - Pöker alâti; 4 - Se-filler - Üç harf; 5 - Fransızca nadir - İşaret; 6 - Tersine çevirin sorgu edati - Futa; 7 - Sayı - Gözyaşı; 8 - Bir kumar - Büyük; 9 - Ben değil - Tasarrufun aksisi; 10 - Müstakar ol-maklık.

Evvelki bulmacanın halli

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
1 G E Ç E R A K Ç E
2 Ü L E M A A İ T
3 L E Y K İ R O L Ü
4 Y U R D O L O Ş İ Ş
5 A Y E E İ Ü
6 B K Z A L İ M
7 A N Z E R R A M
8 N İ Ş R A K İ B E
9 İ Ç K İ M İ Ü D
10 E Ş A A A D

Askerî Davetler

KADIKÖY ŞUBESİNDEN SÜBAY YOKLAMA İLÂNİ

1 - Şubemizde kayıtlı yedek sü-bay ve memurların 1076 sayılı kanun mucibince yapılacak mutad yokla-masına 1 haziran'da başlanıp 30 ha-ziran 940'da son verilecektir.

2 - Sübayların gerek nüfus ve gerek vesikalarının görülmesi ve ba-zı malûmatın tebliği zaruretile bizzat yoklamaya gelmeleri icap ettiğinden İstanbul dahilinde olduğu halde yoklamaya gelmeyip yazı ile bildirmeyi itiyad edenlerin yazılı yoklamaları maksadı temin edemediğinden bu se-ne için hükümsüz addedilecektir.

3 - Şube muntakası haricinde mu-vakkaten bulunup haziran ayı için şubemize müracaat edemeyecek o-lanların yoklamalarını buldukları mahallin şubesine müracaatle yap-tırmaları.

4 - Yoklamaya nüfus cüzdanı, ter-his vesikası veya diğer vesaik ve ih-tisas diplomaları ile geçen yoklama-da fotoğraf istenildiği halde vereme-miş olanların ikişer fotoğrafla mü-racaatleri.

5 - İstanbul haricindeki şubeler-de kayıtlı olup haziran ayı içinde muvakkaten veya hastalık sebebiyle Kadıköy muntakasında bulunacak sü-bayların dördüncü maddedeki vesai-ikle beraber oturdukları mintaka emniyetinden alacakları ikamet il-mühaberile müracaat etmeleri.

6 - Yoklamaya gelmeyenler hak-ında yine 1076 sayılı kanunun 10 üncü maddesinin tatbik edileceği.

7 - Yoklamaya gelecek emekli ve ihtiyat bilûmun sübay ve memurlar-ın yukarıki maddelerle istenilen vesaikten başka bir defaya mahsus olmak üzere maâş müstahak kimse-lerinin nüfus cüzdanlarını da behe-mehal getirmeleri, getirmedikleri takdirde yoklamaya gelmemiş adde-dilecekleri ilân olunur.

Sıcak havalarda midenizi yormadan sakınız.

HASTALIK GETİRİR

Her yemekte bir tabak Ankaranın

YAYLA MAKARNASI

Sihhatinizin garantisidir.

Bütün bakkaliye mağazalarında arayınız. Bulacaksınız.

Santa

Santonini havi olan bu bisküvit Herkes bilhassa çocuklar tarafından alınması gayet kolay, müessir bir müstahzardır.

Barsak Solucanlarına

karşı gayet tesirlidir. Barsak solucanlarının büyüklerde ve küçüklerde sebep olacağı tehlikeler gözönüne alınarak solucan hastalıklarında bunu kullanmaları faydalıdır.

Hekimlerimize ve halkımıza tavsiye edilen bu müstahzar her eczanede bulunur.
KUTUSU 20 KURUŞTUR

Sihhat Vekâletinin müsaadesini haizdir. Reçete ile satılır.

Galatasaray pilâvı

Galatasaraylılar cemiyetinden: Senelik pilâv ziyafetimizi haziranın ikinci pazar günü veriyoruz. Galatasaraylıların daveti-yelerini Galatasarayda eski ka-rakol karşısında Tütünçü çık-mazında Reşid Paşa hanındaki cemiyet lokalinden tedarik et-melerini rica ederiz.

Kiralık oda

Beyoğlu Anadolu Hanı
14 Numaraya müracaat

Kiralık Ev

Beyoğlunun En İşlek Yerinde
3 oda mobilyalı, kalorifer, banyo, havagazi ve her türlü modern konforu haiz bir apartman müsait fi-yatla kiraya verilmektedir. Müracaat Telefon 24365

Satılık Motosiklet

T.W.N. marka 937 modeli
sepetli bir motosiklet sat-
lıktır, isteyenlerin tevzi
memurumuza müracaatı

Böbrek, mesane, prostat ve idrar yolu hastalıkları muayenehanesi

Dr. Sedat Kubaracılar
Ürolog - Operatör
SİRKEÇİ: Tramvay caddesi
Viyana oteli sırasında No. 42
üst kat

Zührevî ve cilt hastalıkları

Dr. Hayri Ömer

Öğleden sonra Beyoğlu Ağacamiî karşısında Hasanbey apartmanı
No. 33, Telefon: 43586

Nafia Vekâletinden:

4/6/940 salı günü saat 15 de An karada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 978 lira 13 kuruş muhammen bedelli 135 sandık çivinin pazarlık usulü ile Haydarpaşada tes'im sartile eksiltmesi yapılacaktır. Eksiltme şartnamesi ve teferriatı bedelsiz olarak malzeme müdür-lüğünden alınabilir. Muvakkat teminat 73 lira 36 kuruştur. İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile bir-likte aynı gün saat 15 de mezkûr komisyonunda hazır bulunmaları lâzımdır. (2297) (4032)

ADEMI İKTİDAR ve BELGEVŞEKLİĞİNE

HORMOBİN

Tablôleri her eczanede bulunur
(Posta kutusu 1255) Galata, İstanbul

İstanbul Belediyesi İlanları

2901 sayılı arazi tahrir kanunu mucibince Üsküdar kazasının, Umra-niye, Reşadiye, Alemdar, Sultan Çiftliği, aşağı ve yukarı Dudullu, Çekme-köy cüzütamlarına ait tahrir netice'lerinin kat'leşmiş olduğu ve tahririn 940 malî yılından itibaren tatbik olunacağı ilân olunur. (4210)

Üniversite Rektörlüğünden:

Ceza hukuku, İktisat, İspençiyari kimya, Umumi fizik, Romanoloji, Türk edebiyatı tarihi, Umumi Türkiye tarihi, Hayatî ve Tıbbî kimya, Mikrobiyoloji, Genel Fizyoloji, sinir hastalıkları doçentlikleri açıklar. Namzetlerin yabancı dil imtihanları 3 Birinci Tesrin 1940 Perşembe gün-ü yapılacaktır. İsteklilerin sihhat raporu, 5 fotoğraf, nüfus tezkeresi örneği ve ilmi hüviyetini gösteren fişierile (Fis'er) tedris işleri ka'eminden istenecektir) 16 Eylül 1940 tarihine kadar Rektörlüğe müracaatları. (4088)

Dr. Hafız Cemal

Lokman Hekim
Dahiliye Müttehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri pazar hariç her gün 2.5 - 5. saat ve cumartesi sabah-ları 9 - 11 haliki fıkraya kabul olunur.
Tel. 22393

Satılık Yalı

Boğaziçinde, İstinyede çok güzel bir yalı elven fiyatı acele satılıktır. İstiyenler, gazetemiz idaresi - ne mektupla veya bizzat mü-racaat edebilirler.

Bu basit ve kolay
Güzellik
reçetesini
tecrübe ediniz.

Aynı genç kızın
tedaviden evvel
ve sonraki re-
simlerine ba-
hınız

Bayan M.
S. diyor ki:
«Kendimi
aynada gördüğüm vakit, âdeta göz-
lerime inanmıyorum. Cildim evvel-
kenden daha güzel, daha yumuşak ve
daha nermim, bütün arkadaşlarım te-
nimin güzelliğine gıpta nazarlarıyla
bakıyorlar.» Siz de, yeni ve taze bir
cilde, şayanı hayret bir tene malik
olabilirsiniz. Hemen bugünden bu
genç kızın tatbik ettiği aynı basit ve
kolay güzelliğe reçetesine başlayınız.
Bu gece yatmadan evvel yüzünüze
ve boynunuza cilt unsuru olan pem-
be renkteki Tokalon kremi sürünüz
Terkibinde Viyana Üniversitesinin
meşhur bir profesörü tarafından ke-
şif ve «BIOCEL» tabir edilen kıy-
metli ve cazip gençlik cevheri var-
dır. Siz uyurken, cildiniz bu kıymet-
li cevheri masedecek ve her sabah
daha genç görüneceksiniz. Ertesi sa-
bah yağsız beyaz renkteki Tokalon
kremini kullanınız. Bu da, siyah ben-
leri eritecek ve açık mesameleri sık-
laştıracaktır. Aynı zamanda cildi yu-
muşatıp beyazlatacaktır. Bu tarzı
tedaviyi tatbik eden (günde 3 daki-
ka) her kadın, kendisini bir çok sene
gençleşmiş bulacak ve yeni güzelli-
ğe bir tene malik olacaktır. Tokalon
kreminin müsmir neticeleri garanti-
lidir.

Çocuk Hekimi

Dr. Ahmet Akkoyunlu
Taksim, Talimhane Palas No. 4
Hastaları her gün saat 15 den
sonra kabul eder. Telefon: 40127

Mühim Telefon Numaraları

Size anı lüzumlu olabilecek telefon numaralarını veriyoruz. Bu numaralar defterinizi bir köşesine kaydediniz

YANGIN

İstanbul itfaiyesi: ... 24222
Beyoğlu itfaiyesi: ... 44644
Üsküdar itfaiyesi: ... 60625

Otomatik olmayan yerlerde san-trala «Yangın» kelimesini söyle-mek kâfidir.

POLİS

Polis nöbetçi müdürü: 22418

SIHHİ İMDAD

İstanbul ve Beyoğlu: 44998
Anadolul yakası: ... 60536

HASTAHANELER

Cerrahpaşa: ... 21693

Haseki Nisa: ... 24553

Sirkeci çarşı: ... 49472

MUHTELİF

Kadıköy iskelesi: ... 43732

Şirkeci Hayriye: ... 20045

Sirkeci çarşı: ... 28079

Haydarpaşa çarşı: ... 60794

1 - GENÇLİK
2 - GÜZELLİK
3 - SİHHAT

İşte yüksek bir kremde aranan bu meziyetlerin hepsini size

KREM PERTEV
temin edebilir

1 - KREM PERTEV: Bir tuva-let müstahzardır. İnce bir itina ve yapılandırılmış hususiyeti itibarıyla yüzdeki çizgi ve buruşukluk-ların teşekkülüne mâni olur. Deriyi genç ve gergin tutar.

2 - KREM PERTEV: Bir gü-zellik vasıtasıdır. Genişlemiş me-samati sıkıştırarak ciltdeki pür-tük ve kabarcıkları giderir. Çil ve lekeleri izale eder. Teni mat ve şeffaf bir hale getirir.

3 - KREM PERTEV: Bir cild devasıdır. Deri guddelerinin ifra-zatını düzeltir. Siville ve siyah noktaların tezahürüne mâni olur. Cild adalesini besliyerek kuvvet-lendirir. Kuru cildler için yağlı ve yağlı cildler için yağsız hu-susi tüp ve vazoları vardır.

BORSA

20 / 5 / 1940 Açılış-Kapanış

		Açılış-Kapanış
Londra	1 Sterlin	5,20
New-York	100 Dolar	164,20
Paris	100 Frank	2,9429
Milano	100 Lire	8,2875
Cenevre	100 İsv. Fr.	36,7701
Amsterdam	100 Florin	—
Berlin	100 Rayışm.	—
Brüksel	100 Belga	—
Atina	100 Drahmi	0,9625
Sofya	100 Lev	1,955
Prag	100 Çek Kr.	—
Madrid	100 Peçeta	14,3450
Varşova	100 Zloti	—
Budapeşte	100 Pengö	29,4125
Bükreş	100 Ley	0,62
Belgrad	100 Dinar	3,7950
Yokohama	100 Yen	38,2075
Stokholm	100 İsv. Kr.	30,77
Moskova	100 Ruble	—

ESHAM ve TAHVİLÂT
1938 9/5 İkramiyeli 19.
Sivas - Erzurum 2 19,71
Sivas - Erzurum
Merkez Bankası hisse senedi
Ergani 19,10

Tasvirî Efkâr

Nüshası (5) kuruştur.

Abone şeraiti	Türkiye için	Haric için
Senelik	1400 kr.	2700 kr.
Altı aylık	750	1450
Üç aylık	400	800
Bir aylık	150	Yoktur

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar nesredilmiş edilmesinde edilemez ve ziyandan mes'uliyet kabul olunmaz.

Bastığı Yer: MATBAASI EBUZZİYA
Sahib ve Negriyat Müdürü: Z. T. Ebuzziya